

F!

bb 51. az állami bá

j/s la

1965. szeptember 26

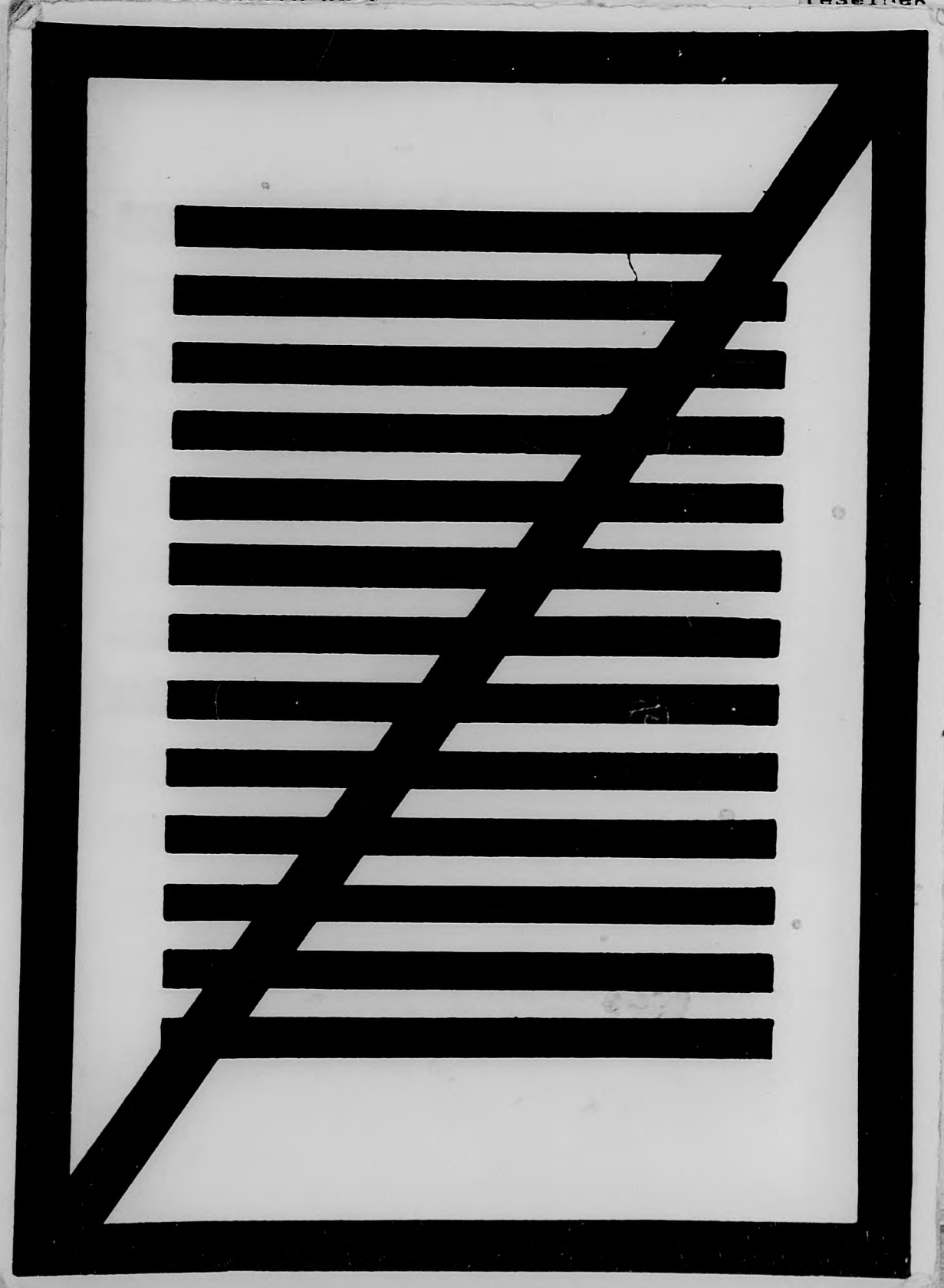
vasárnap este vissza
válról, ahol a nagy s
királyfi,,-t és a pe
jutalmazták./mti/

Hírlap:

sept 26.: 27-?..!

tközi bábfesztí-
ából faragott
s díjával

teseinek

6

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1965. szeptember 27.

bb 1. nyári utazások emlékei a rádióban

s/gk/s fm cz

1965. szeptember 27.

a magyar rádió a közeljövőben két műsorával emlékezik a nyárra. csapó györgy, a magyar rádió munkatársa nemrég tért vissza külföldi utjáról. szeptember 29-én a kossuth rádióban az „ins,allah,, című műsorban eleveníti fel emlékeit. csaknem hat hetet töltött görög- és törökországban. magnetofonjával végigjárta a nevezetes városokat, községeket, az antik és az új kultúra találkozóhelyeit, s uti élményeiről számol be a műsorban. a szeptember 29-i első adás istanbulról, ankaráról és izmirről szól. sok-sok emberrel találkozott, egyetemi tanárokkal, írókkal, költőkkel, régészekkel, énekesekkel, muzsikusokkal, utcai árusokkal és műezzinekkel, akik magnetofonszalagra énekelték imájukat. természetesen a próza mellett felcsendül majd az országok jellegzetes zenéje is. egyébként a műsornak lesz folytatása is.

a nyári élményekről a hazai és külföldi utakon szerzett tapasztalatokról szól majd az október 2-i, zöme zene,, adás. az amerikai turnéjáról hazaérkezett petress zsuzsa és bilicsi tivadar a legújabb filmekről és musicalekről tájékoztatja a népszerű műsor hallgatóit. a hét érdekes emberét ezuttal szepesi györgy szólaltatja meg. a műsorban melis györgy, az operaház kiváló baritonistája eisemann-dalokat énekel. az adás szerkesztői még egy meglepetést tartogatnak a hallgatóknak; egy izgalmas társasjátékot ./mti/

.-

- 1 -

Handwritten signature or initials

bb 2. üzemegészségügyi problémák a tanácsi fórumok előtt
hi/tm/s zs cz 1965. szeptember 27.

üzemegészségügyi kérdésekkel foglalkozott legutóbbi ülésén több kerületi tanács végrehajtó bizottsága.

kőbánya üzemeiben az egészségügyi viszonyok javulásának egyik fokmérője a keresésképtelenséget okozó foglalkozási megbetegedések számának rohamos csökkenése - állapították meg a x. kerületben. az idén a nyár derekáig például csak mintegy fele annyi ilyen megbetegedés fordult elő, mint a tavalyi első félévben. a jó eredményeket az üzemorvosok lelkiismeretes munkájának tulajdonítják. a kerület ötven üzemében tartanak helyszíni rendelést az orvosok, akik a gyógyításon kívül a munkahelyek egészségügyi követelményeit is figyelemmel kísérik, s javaslatokat tesznek a dolgozók egészségét károsító körülmények javítására. a vállalatok korszerű üzemi rendelők létesítésére törekszenek. így lehetővé vált különféle szakrendelések - például 12 üzemben fogászati kezelés - bevezetése is. a kisebb vállalatoknál, ahol nincs üzemorvosi rendelés, a vöröskereszt segítségével egészségügyi felelősöket képeznek ki. munkájukat patronáló orvosi hálózat irányítja majd, amelyben a szomszédos körzetek és a közeli üzemek orvosai vesznek részt. ezzel a módszerrel a kisebb munkahelyeken is létre tudják hozni legalább az alapfokú egészségügyi hálózatot.

pesterzsébet 12.000 üzemi dolgozójának egészségvédelmét - a xx. kerületi tanács végrehajtó bizottságának véleménye szerint - eredményesen szolgálják az eddig végrehajtott és a folyamatban lévő vállalati beruházások is. az öntődei vállalatnál például kétszintes fürdő - zuhanyozó épületet emeltek, a pesterzsébeti papírgyár szintén korszerű fürdőt rendezett be dolgozóinak. a habsetyem kötöttárugyárban a környezeti tisztaságra is nagy gondot fordítanak. a fürdőhöz tartozó öltözőhelyiségeket például ruhatárszerűen alakították ki; a ruhákat forgatható és könnyen megközelíthető fogasokra függesztik, a cipőt és egyéb öltözéket műanyagból készült zsákokban tartják.
/mti/

--

- 2 -

Me

bb 3. beérlette termését a negyedszázados philodendron
vid/kz/sk/s la 1965. szeptember 27.

a fertődi növénynevelési és növénytermesztési kutató intézet növényházának előcsarnokában a több délszaki növény között egy hatalmas philodendron is található. korát legalább negyedszázadra becsülik az intézet munkatársai. öt évvel ezelőtt hatalmas fává terebélyesedő törzsét kivágták, azóta azonban újra annyira kifejlődött, hogy nemcsak virágot hozott, hanem már termését érleli, amely jól fejlett kukorica csőhöz hasonlít. az öt cső közül egy már be is érett, s a szemek nagyon édesek, izleteseek, zamatosak./mti/

--

bb 4. új szak a marx károly közgazdaságtudományi egyetemen
fe/sk/s zs cz 1965. szeptember 27.

az idei tanévben a marx károly közgazdaságtudományi egyetem általános karán új szakként megindult a kémia- áruismeret tanárszakos képzés. a hallgatók tanulmányaik befejeztével a közgazdasági szakközépiskolákban oktatnak majd./mti/

--

bb 5. 350.000 pecsenye kacsá helvéciáról
vid/kz/-tr/s la 1965. szeptember 27.

a szőlő - és gyümölcsstermesztéséről híres helvéciái állami gazdaságban évek óta eredményesen foglalkoznak pecsenye kacsá neveléssel is. az idén összesen 350.000-et, a tavalyinál kétszeresével többet adnak át a feldolgozó üzemeknek. a gazdaság hatalmas „kacsaseregéből” hét- ezres törzsállományt válogattak ki, ezek szolgáltatják a jövő évi keltetésekhez a tojást. az itt nevelt kacsák a német, a dán, és a magyar parlagi fajták legjobb tulajdonságait egyesítik: edzettek és igénytelenek./mti/

--

- 3 -

Me

bb 6. október 2: évadnyitás a budapesti egyetemi színpadon

áe/sk/s fm cz

1965. szeptember 27.

a budapesti egyetemi színpadon október 2-án megkezdődik az új évad. a programot az elmúlt szezon legsikeresebb produkcióival nyitja meg az egyetem népszerű universitas együttese: október 2-án és 3-án siegfried Lenz bűnügyi drámáját, a bünteleneket mutatják be, ezt követően az „... és mit fizetnek?„ című politikai kabarét láthatja ismét a közönség. újra színpadra kerülnek a párizsi és a zágrábi diákszínházi fesztiválok díjat nyert produkciók, balázs béla :,, a kék szakállu herceg vára,, című műve és csokonai vitéz mihály :,, a, özvegy karnyóné és a két szeleburdiak,, című komédiája. az universitas együttes első bemutatójára október 30-án kerül sor, amikor erdélyi sándor fiatal szerző első művét,, imádság zsu-zaért,, című drámáját mutatják be./mti/

-. - m

- 4 -

bb. 7. korszerűbben öltözködnek a férfiak

i/kf/kf/a/vg

1965. szeptember 27.

a férfiruha nagykereskedelmi vállalat az idén háromszor annyi modern, könnyű télikabátot hoz forgalomba, mint öt éve. az igényeknek megfelelően ebben az idényben 20 000- 25 000 férfi habkabát kerül az üzletbe, s a vásárlók döntenek majd el, hogy a jövőben átmeneti, vagy télikabát lesz-e az új cikk. ugyancsak az igényekhez igazodva jelenik meg októberben, novemberben az üzletekben a fiatal férfiaknak szánt ujdonság, a habgumival bélelt ballon.

bár ősszel rövid időre korlátozódik a szezonja a divatos pillekabátnak, a nagykereskedelmi vállalatnak sok gondot okoz ez a holmi. a szakemberek úgy vélték, hogy már nálunk is hanyatlóban van az orkáncabát divatja. óvatosságból, azért a tavalyinál többet rendelt a nagykereskedelmi vállalat, a kereslet azonban azt mutatja, hogy az idén sem tudják kielégíteni belőle az igényeket.

a férfi ruhadivat egyébként a tavalyihoz képest nem változott. továbbra is a háromgombos zakó, hátul egy, vagy oldalt két bevágással - a divat. némi ujdonságot talán a kétgombos zakó jelent. az öltönyök 70 százalékát mellénnyel hozzák forgalomba. örömdetes változás, hogy a férfi konfekciót a különleges méreteket igényelők közül is egyre többen tudják viselni. az öltönyök 30 százaléka ugyanis az idén már különleges - extra, hasas, zömök és nyulánk - méretben készült./mti/

-. -

bb. 8. export - hazai rendeltetésre

i/sz/tné/a/vg

1965. szeptember 27.

a hajtómű és felvonógyárban, valamint az országos bányagépgyártó vállalat tatabányai gyáregységében a nikex megbízására olyan export megrendelésnek tesznek eleget, amely nem hagyja el az országot. a consolidated foundry factory angol cég ugyanis - amely a kecskeméti felépülő kágyár berendezéseit szállítja - magyarországon, a nikex-től vásárolta a gyár működéséhez szükséges szállító és tárolóberendezések egy részét, a görgősorokat, a hajtóműveket, és az anyag raktározásához a tárolóbunkerek vasszerkezetét.

a 26 000 font értékű árut az angol cégnek a szokásos módon számlázza a nikex, ez az exporttétel azonban nem megy messzire, hiszen rendeltetési helye kecskemét. a szállítást októberben kezdik és novemberben fejezik be./mti/

-. -

8.15/a

8.35¹₁
Pwe

- 5 -

bb. 10. ittasan gázolt, továbbhajtott - másfél évi szabadságvesztésre ítélték

1 bc/sk/e zs cz

1965. szeptember 27.

Lendvai Géza asztalos ittasan vezette motorkerékpárját, a 3. kerületi nánási uton. többször áttért a baloldalra, majd egy vele szemben jövő asszonyt elgázolt. a gázolás után továbbhajtott, s nem nyújtott segítséget.

a központi kerületi bíróság Lendvai gézát súlyos testi sértést okozó gondatlan veszélyeztetésért és segítségnyújtás elmulasztásáért egy évi és hat hónapi szabadságvesztésre ítélte, s három évre eltiltotta a gépjárművezetéstől. /mti/

bb. 11. új tanbányát kaptak a komlói vājár tanulók

vid/lk/e ki

1965. szeptember 27.

több mint ezer fiatal tanul Komlón a műm 501-es iparitanuló intézetében. az iskola növendékeinek fele a bányamunkát választotta hivatásul, vājár, elektrolakatos, bányalakatos, villanszerelő lesz. az eredményesebb oktatás érdekében enyhítettek az iskola zsufoltságán. a mecseki szénbányászati tröszt komlói új munkásszállójának egyik emeleti szárnyát kolégium céljára az intézet rendelkezésére bocsátotta. lényegesen javulnak a gyakorlati munka feltételei is. a vājáriskola új tanbányát kapott a komlói anna-aknán. itt ismerkednek mesterségük gyakorlati fogásaival azok a vas- és elektromosipari tanulók is, akik az iskola elvégzése után a bányüzemekbe kerülnek. /mti/

bb. 19. új orvosi rendelő és lakás szombathelyen

vid/tné/e fm cz

1965. szeptember 27

új orvosi rendelő és orvoslakás készült el szombathelyen a zánati uton. a rendelőben a berendezések felszerelése után, a tervek szerint október elején kezdik meg a betegek gyógyítását, kezelését. az új létesítmény építését a lakosság jelentős értékű társadalmi munkával is segítette. /mti/

8.30/a

8.55/a

- 6 -

me

bb.9. szocialista brigádok az udvarias, balesetmentes közlekedésért

1/hbj/tm/a/-bs

1965. szeptember 27.

a fővárosi autóbuszüzem rēcsei garázsának 22 forgalmi brigádjából eddig nyolc nyerte el a szocialista brigád címet. ennek a nyolc szocialista brigádnak a tagjai a 6-os, 19-es, 31-es, 37-es, 43-as, 55-ös és a 60-as autóbusz-vonalon kalauzok, illetve gépkocsivezetők.

a szocialista brigádok az év elején pontokban rögzítették vállalásaikat. a legutóbbi tanácskozásokon a munka eredményeinek számbavételekor kiderült, hogy a szocialista brigádok tagjai állják szavukat. elsősorban a balesetek számának csökkentésére törekedtek. a rēcsei garázsban időnként szurópróbaszerűen egy-egy brigád tagjait alkoholszondás vizsgálat alá vetik. az idén még nem fordult elő, hogy a szocialista brigádok tagjai közül bárki ittasan jelent volna meg a munkahelyén. közülük még senki sem hiányzott igazolatlanul, és késés is csak ritkán fordult elő. nyugodt körülmények között - nem kapkodva - indulnak a forgalomba, s arra is jut idejük, hogy indulás előtt még egyszer átvizsgálják a kocsikat. havonta pontosan megjelennek az oktatáson, ahol elsősorban a kresz-ismereteket elevenítik fel. mindennek eredményeként a szocialista brigádtagok által vezetett gépkocsinál lényegesen ritkábban fordul elő baleset, kocsisérülés, sőt a 60-as jelzésű vonalon negyedéve egyáltalán nem volt baleset, összeütközés.

a gazdaságosság követelményeit is szem előtt tartják. a szocialista brigádok gépkocsivezetői azt vállalták, hogy a megengedettnél kevesebb üzemanyagot használnak fel. ez a gépkocsivezető gondosságán, ügyességén, szakmai ismeretén múlik. a gépkocsivezetők átadják egymásnak tapasztalataikat, s így a vállalt négy százalék helyett hat százalékos üzemanyag-megtakarítást értek el. a kalauzok hadatüzentek a bliccelőknek. szorgalmasabbnak kérik a jegyeket, s ennek eredményeként az ugynevezett bevételi tervet, ha nem is lényegesen, de 1-2 tized százalékkal túlteljesítették.

V-ban

természetesen a vállalások közt szerepel az udvarias magatartás is. ennek teljesítését nehezen lehet lemérni, az azonban bizonyos, hogy most már ritkábban érkeznek panaszos levelek, s gyakrabban hallani dicsérő szavakat a szocialista brigádokban dolgozó kalauzok munkájáról. /mti/

8.35/a

8.55/a

- 7 -

me

bb. 13. január 1-től a kgm hét vállalata megkapja az önálló exportminősítés jogát

i sl/sk/e vg

1965. szeptember 27.

a kohó- és gépipar sok területén javult a gyártmányok minősége, néhány helyen hosszabb ideje olyan egyenletesen és megbízhatóan dolgoznak, hogy immár az exportra készülő áruk mert-ellenőrzése is feleslegessé vált. a kgm és a külkereskedelmi minisztérium között létrejött megállapodás szerint 1966. január 1-től hét vállalat bizonyos exporttermékeit mentesítik a mert-felülvizsgálata alól, ezekről a cikkekről maga a gyártó vállalat állítja ki a jövőben a minőségi bizonyítványt. január 1-től már nem vizsgálja a mert az egyesült villamos gépgyár kábeltermékeit, a magyar hajó- és darugyár váci gyáregységének motor-kerékpár oldalkocsijait, a magyar kábelművek kábeleit és huzalait, a villamos szigetelő- és műanyaggyár hanglemezeit, a zománcipari művek öntöttvas, zománczott fürdőkádjait, zománcedényeit, a ganz elektromos készülékek és mérőműszerek gyárának árammérőit, s kiterjesztik az önálló exportminősítés jogát az elzett fémlamezipari művek valamennyi termékére.

az említett vállalatok hosszú időn keresztül bebizonyították, hogy kivételezett termékeiket képesek egyenletesen jó minőségben gyártani, meo-csoportjaik megbízhatóan dolgoznak, gyártmányaikra nincs reklamáció, a rossz minőségért kirótt kötbér vagy kártérítés összege a minimálisra csökkent. több más vállalatnál is sokat javult a helyzet, például az ipari műszer-gyárban, a diósgyőri gépgyárban, a csepel autógyárban, bár ezeken a helyeken egyelőre még nem szüntethetik meg a mert-ellenőrzést, a csepel autóban például a motorok sokat kifogásolt olajfolyása lényegesen csökkent, javult a d-450-es nyergesvontató, a d-414-c típusu motorokon azonban még sok a javítanivaló.

további vállalatoknál is tapasztalható javulás, ennek üteme azonban meglehetősen lassú. a másodosztályú vízvezeték-szerelvények aránya például egy év alatt 30 százalékkal csökkent az első osztály javára, de a szerelvények 18,9 százaléka még mindig nem mindenben felel meg a szabványoknak. hasonló a helyzet a radiátorszelepekkel, ahol a javulás ellenére ugyancsak gyakori még a szabványtól való eltérés.

a kgm-től kapott tájékoztatás szerint a minőség javításának a legtöbb helyen nincsenek objektív akadályai, az ott dolgozók lelkiismeretessége dönti el, hogy kifogástalan áru kerül-e ki a gyárból. erre utal, hogy ugyanazon a helyeken, ugyanolyan körülmények között, szinte hónapról-hónapra változik a gyártmányok minősége, aszerint, hogy a munkára mennyi gondot fordítottak. /folyt.köv./

96.05/a

Pue

- 8 -

me

bb. 13. /január 1-től...folyt./e

az egyesült villamos gépgyár 1. számú gyáregységében például ez év júniusában kielégítő volt a minőség, a visszaadott áruk aránya nem érte el a négy százalékot sem, júliusban azonban már az áruk 23,6 százalékát kellett visszautasítani különféle mechanikai és esztétikai hibák miatt. még a viszonylag egyszerű alumíniumedények minőségében is gyakori az ingadozás, ami arra vall, hogy az alumíniumárugyárban sem mindig dolgoznak kellő figyelemmel.

a minisztérium a jövőben elsősorban aszerint ítéli meg a vállalatok munkáját, hogy áruinak milyen a minősége; egyetlen üzem számára sem jelent jó pontot a mennyiségi mutatók túlteljesítése, ha termékeinek minősége ellen panaszok merülnek fel. a bérezési formák közül is azoknak a bevezetését szorgalmazzák, amelyek nem a mennyiséget, hanem a munka jó minőségét jutalmazák. /mti/

bb. 15. még az idén elkészül az Őrség első középiskolája.

vid/j/fm/e cz

1965. szeptember 27.

Őrszentpéteren, a nyugati határszéli Őrségi tájegység „fővárosában”, még az idén elkészül a vidék első középiskolája. a 18 faluból álló, a zala és a kerka völgyében elterülő árpádkori határőrtelepülés rendkívül mostoha talaj- és éghajlati viszonyai miatt az ország legelmaradottabb vidékei közé tartozott. kevesen tanultak tovább, az igénytelenség mellett rossz volt a közlekedés szentgotthárdra, a legközelebbi középiskolába. az utóbbi években autóbuszjáratok létesültek, s már többen vállalkoztak továbbtanulásra.

az Őrszentpéteri iskola még kedvezőbb lehetőségeket teremt az érettségizni szándékozók számára. négy tantermében az év végén kezdik el a tanítást. addig kölcsönhelyiségekben sajátítják el a tananyagot a diákok.

ezenkívül még egy gimnáziumot adnak át rendeltetésének vas megyében. a nyolctantermes modern tanintézet körmend járási székhelyet gazdagítja. /mti/

9.106/a

Pue

- 9 -

me

bb. 12. százszemélyes bányászfürdőt építenek bükkszéken

vid/lk/e ki

1965. szeptember 27.

néhány éve üzemelteti a bányászok körében kedvelt fürdőjét bükkszéken a nógrádi szénbányászati tröszt. a néhány vendégszobás, klubhelyiséggel is ellátott földszintes épület és az ennek kiegészítésére épített kis vikendházak azonban nem elégitették ki az igényeket. ezért az északi országrész négy szénbányászati trösztje, a nógrádi, a borsodi, az ózdi és a mátravidéki, közös beruházással állandó jellegű, százszemélyes bányászfürdőt épített bükkszéken, a nógrádi bányászfürdő telepén. a háromszintes főépülethez hatvan köbméteres fedett medence is tartozik majd, s így a bányászfürdő egész éven át üzemelhet. az új bányászfürdő főépületének és fedett medencéjének alapozását már megkezdték. az üdülőt a jövő év végén adják át. /mti/

bb. 16. földgáz-körvezeték épül szegeden

vid/lk/e ki

1965. szeptember 27.

az év elején elkészült szeged-üllési gázvezeték 15 kilométeres szakaszát most fektetik a földbe, mert eddig a talajvíz miatt nem volt erre lehetőség. a munkákat október közepére fejezik be a síófoki kőolajvezetéképítő vállalat dolgozói. addig a helyi gázmű látja el gázzal a várost és öt tankkocsi hajduszoszlóról is szállít gázt.

a távvezeték végleges üzembehelyezése után, még az idén, megszüntetik szegeden a hagyományos gáz-termelést. az üllési tizenegyezer kalóriás földgázt a helyi gázműben kidolgozott, ugynevezett vizgőzös bontási eljárással megfelelő kalóriaértékű és összetételű városi gázzá alakítják át, s így bocsátják a vezetékbe. ez év végére 11.500 szegedi lakásban sütnék-fűznek, s néhány százban már fűtenek is gázzal. a következő években több mint 17 000 konyhai és 5 200 lakásfűtő-berendezést táplálnak átalakított, s részben tiszta földgázzal. a tiszta földgázhoz természetesen megfelelő fogyasztókészülékek, illetve csővezetékek szükségesek.

a tervek szerint a következő években városi körvezeték építenek, amelyről sok üzem is ellátnak földgázzal. így például a vasöntőde, a kábelgyár, a gyufagyár, a kéziszerszámgyár, a paprikafeldolgozó, számos középület és lakónegyed kap majd földgázt. /mti/

9.32/a

(ue)

- 10 -

mti

bb. 14. jobban becsomagolják a vaját

i/kf/kf/a/vg

1965. szeptember 27.

a budapesti tejipari vállalat erzsébet-városi és kelenföldi telepén két-két ndk gyártmányu vajadagoló, csomagoló gépet helyeztek üzembe. az új típusu csomagológépek munkábaállítása megszüntette a régi panaszt, azt, hogy a vaj sokszor kibukkan a parányi papírból. a gépek ugyanis azonkívül, hogy pontosabbak, megbízhatóbbak, zömökebb formában, zártabban csomagolják a vaját.

az új típusu berendezésekkel módosult a vaj szavatossági határidejének kötelező feltüntetés módja is. eddig a szavatossági időt a napok szöveges kiírásával jelezték, most, a megszokott szöveg helyére számok kerültek. a négy szám közül a vevőket az első kettő érinti: mert ez mutatja, hogy hányadikáig hozható forgalomba a vaj. a másik két szám a vaját gyártó üzem nevét jelzi. /mti/

bb. 17. távregisztráló műszereket helyeztek üzembe a mélyszinti olajkutatók

vid/lk/a/ki

1965. szeptember 27.

a délzalai olajmezőkön furják az első mélyszinti olajkutatót. a négy és félezer méter mélyre tervezett furás nagy műszaki-technikai felkészültséget és figyelmes munkát kíván, ezért több új jelzőműszert állítottak munkába. a műszercsoportot együttesen távregisztrálóknak nevezték el. a műszerek pontosan jelzik, mi történik a kutban furás közben. a berendezés rögzíti a furási időt, a kut mélységét, az iszapnyomást és a furószár forgási sebességét. ezeken kívül a műszerek jelzik a legcsekélyebb rendellenességet is, s így idejében megtehetik a szükséges intézkedéseket. /mti/

bb. 18. tíz szocialista üzem, illetve műhely van már a dunai vasműben

vid/lk/a/ki

1965. szeptember 27.

a dunai vasműben 522 brigád, a dolgozók csaknem ötven százaléka versenyez a szocialista cím megszerzéséért. elsősorban ezeknek a brigádoknak jó munkája, felajánlásaik teljesítése eredményezte, hogy a vasmű dolgozói az év első felében tíz millió forintot takarítottak meg. a kohászok a minőségjavításban értek el jó eredményeket, a gyártott vas 97 százaléka első vagy másodosztályu minőségű.

a szocialista brigádmozgalom fejlődése során ma már huszonhat üzem és műhely dolgozói akarják megszerezni a szocialista munka műhelye, illetve üzeme címet. eddig tíz egység szerezte meg a kitüntetést. /mti/

9.40/a

(ue)

- 11 -

mti

bb 20. tápén egymillió forinttal készül olcsóbban
hajó mint öt évvel ezelőtt

vid/lk/s ki bs

1965. szeptember 27.

a mahart tápéi hajójavító telepén öt éve kezdtek meg négyszáz tonnás uszályok gyártását. azóta a jobb technológiai módszerek bevezetésével évről-évre termelékenyebb lett a munka, csökkentek a termelési költségek. ma már a korszerűsített műhelyekben a nagy acéltest-részeket sablonokban hajlítják, egész hajószekciókat előregyártanak, s a hajót traktordaruk segítségével állítják össze. a korábbi szegecselés helyett hegesztéssel kötik egymáshoz az acélrészeket. mindezek eredményeként a most készülő huszonharmadik, négyszáz tonnás uszályt már 20.000 munkaórával rövidebb idő alatt, s egymillió forinttal kisebb önköltséggel készítik el, mint néhány éve az első hajókat.

nemcsak a munkamódszerek, hanem az uszályok is tökéletesebbek a régieknél, mert a beléjük szerelt dieselmotorral vontatóhajó nélkül is mozoghatnak a vízen./mti/

..-

bb 21. szocialista brigádok érdekes kezdeményezése
komlón

vid/lk/s ki bs

1965. szeptember 27.

a komlói béta- aknán egy szocialista brigádertekezleten arról beszélgettek a bányászok, hogy a jó családi légkörben élő dolgozók munkája eredményesebb, életük kiegyensúlyozottabb. egy legközelebbi alkalommal már a szocialista brigádtagok feleségei tanácskoztak a bánya vezetőivel. arról beszélgettek, mit tehet az üzem a bányászasszonyok érdekében és miben várja az üzem segítségüket. rövid idő alatt százötven asszony körében talált visszhangra a kezdeményezés és egymás után születtek az ötletek. a bányászfeleségeknél végzett közvélemény-kutatás alapján készült el a program. az üzemi klubban ismeretterjesztő előadásokat rendeznek részükre többek között a gyermeknevelésről, az egészségügyi kérdésekről, a lakás-kulturáról, a pályaválasztás kérdéseiről. az előadásokat filmvetítések kísérik. egyidejűleg a klubot látogató asszonyok gyermekeivel egy szomszédos helyiségben nevelők foglalkoznak, mesét mondanak, filmet vetítenek részükre. az őszi-téli hónapokban szabó- varró, kötő - horgoló, valamint bábkészítő tanfolyam szervezéséhez is segítséget ad az üzem./mti/

..-

9.46/a

- 12 -

Handwritten signature

bb 22. dr. jóboru magda

lk/s bs

1965. szeptember 27.

az unesco végrehajtó tanácsának magyar tagja és zádor endre külügyminisztériumi csoportvezető párizsba utazott, hogy részt vegyen a tanács 71. ülészakán./mti/

..-

bb. 23. fogadás a nemzetközi zenei verseny alkalmából

t ol/lk/e bs

1965. szeptember 27.

a vasárnap esti diszhangverseny után ilku pál művelődésügyi miniszter a városligeti gundel étteremben fogadást adott a 8. budapesti nemzetközi zenei verseny alkalmából. a fogadáson megjelent szilágyi béla külügyminiszterhelyettes. ott voltak a zenei élet ismert személyiségei, kiváló előadóművészek, a nemzetközi zsűri tagjai, a fuvósversenyek győztesei, az erkel ferenc nemzetközi énekverseny két szakágának döntőjébe jutott fiatal művészek, valamint a diplomáciai testület képviselői. /mti/

..-

bb. 25. nyugatnémet műszaki könyvkiállítás

t ms/sk/e sr

1965. szeptember 27.

hétfőn az akadémiai könyvesboltban megnyitották a nyugatnémet mérnök egyesület kiadójának, a vdi verlagnak műszaki könyv- és folyóirat-kiállítását. a kiállítást rendező kultura külkereskedelmi vállalat és az akadémiai kiadó nevében bernát györgy igazgató üdvözölte a megjelenteket. e.a. von dücker, a düsseldorfi kiadó vállalat igazgatója nyitotta meg a kiállítást, amelyen főleg a gépészet, szerszámgépgyártás, az energiazártalkodás és az üzemgazdaság tárgyköréből mutatnak be szakkönyveket és folyóiratokat.

a kiállításon bemutatott szakkönyvek és folyóiratok az akadémiai könyvesboltban meg is vásárolhatók. a kiállítás október 2-ig marad nyitva. /mti/

..-

12.00/a

12.159ue!

- 13 -

Handwritten signature

bb. 24. rendőrségi felhívás

tné/e sr/bs

1965. szeptember 27.

szeptember 21-én hajnali 3 és 4 óra között vecsés lakott területén a 4-es számú főútvonalon halálos kimenetelű közúti baleset történt. a rendőrség kéri azokat a személyeket, járművezetőket, akik a halálos baleset bármilyen körülményéről tudnak, személyesen vagy telefonon jelentkezzenek a pest megyei rendőrfőkapitányság közlekedésrendészeti osztályán, budapest, 6. aradi utca 20. telefon 124-278 /283 mellék/. /mti/

-...-

bb 26. rostás istván,

tr/sr/e bs

1965. szeptember 27.

a magyar vöröskereszt főtitkára, és koltai ferencné, a szervezet külügyi osztályának vezetője hétfőn bécsbe utaztak. részt vesznek a vöröskereszt társaságok kormányzó tanácsának ülésén, valamint a vöröskereszt 20. nemzetközi konferenciáján. /mti/

-...-

bb. 27. farkas antal költő és újságíró

lk/e sr

1965. szeptember 27.

születésének 90., halálának 25. évfordulója alkalmából kedden délután 2 órakor a kerepesi temetőben a magyar írók szövetsége és a magyar újságírók országos szövetsége megemlékezésül koszorút helyez el a költő sírján.

farkas antal, a szocialista Lira egyik első képviselője, tanyai tanítóként kezdte pályafutását, 1905-től a népszava munkatársa volt. a tanácsköztársaság leverése után bécsben élt emigrációban. /mti/

-...-

12.32/a

- 14 -

AK

bb. 28. dr. polinszky károly művelődésügyi miniszterhelyettes
jugoszláviába utazott

1 fe/tné/e sr

1965. szeptember 27.

dr. polinszky károly művelődésügyi miniszterhelyettes
hétfőn jugoszláviába utazott a felsőfoku oktatás, valamint
az egyetemek és főiskolák tudományos munkájának tanulmá-
nyozására. /mti/

bb. 30. halálos közlekedési balesetek

1 fe/tné/e sr

1965. szeptember 27.

a 13. kerületben a lehel uton szász mártonné 79 éves
nyugdíjast egy 12-es villamos halálra gázolta.

a 21. kerületben, csepelen a kalamár uton egy személy-
gépkocsi elütötte viski géza 24 éves segédmunkást. a szeren-
csétlen férfi olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy a kórház-
ba szállítás után meghalt. /mti/

bb. 29. két súlyos üzemi baleset

1 fe/tné/e sr

1965. szeptember 27.

két súlyos üzemi balesetet okozott a vigyázatlanság. a
csepel vas- és fémművek acélöntödéjében kuszovsky károly 32
éves segédmunkás egy leállított homokrostát akart megjavíta-
ni. a gép, amelyet nem áramtalanítottak, javítási munka köz-
ben megindult és a segédmunkást súlyosan megsebesítette.

kőbánya-felső pályaudvaron grenik mihály 54 éves mintá-
zó, a kőbányai sörgyár megbizásából a beérkező árpaszál-
litmányokból vett mintát egy vagonból. az arra haladó
tolatószerelvény megnyomta.

mindkét szerencsétlenül járt dolgozót súlyos sérüléssel
szállították kórházba. a felelősség megállapítására vizsgá-
lat indult. /mti/

12.50/a

- 15 -

bb. 31. hatezeröttszáz ujtipusu gáztűzhely

vid/lk/ki/e bs

1965. szeptember 27.

a zománcipari művek salgótarjáni gyáregységében június 22-én két szerelőszalagon kezdték meg az ujtipusu gáztűzhely sorozatgyártását. a kezdeti 20-30 helyett szeptemberben már 130 gáztűzhely készül naponta. hétfőn a hatezeröttszázadik gáztűzhelyet emelték le a szerelőszalagról. az év végéig még mintegy nyolcezer ujtipusu gáztűzhely készül a salgótarjáni gyáregységben. /mti/

..-

bb. 32. konzerv csecsemőknek

i kf/kf/e vg

1965. szeptember 27.

sárgarépa-, zöldborsó, para-, karfiolpüré, natur, tejjel, vajjal, hussal vagy májjal dúsítva. egyebek között ilyen finomságokat gyárt októbertől a picinyeknek, 4-12 hónapos csecsemők részére a konzervipar „bébi-üzeme,..

a soroksári uti főzelék- és konzervgyár egyik raktárát alakították át erre a célra mintegy 3 millió forintost költséggel. a márciusban indult átalakítási munka befejeződött. a múlt héten megtartották az üzem és a gépek ugynevezett vizes próbáit, hétfőn pedig már a csecsemő-étlap egyik inyencségét, a hussal dúsított sárgarépa pürét fűzték, passzírozták próbaképpen.

a csecsemő konzerv étlapra mintegy 16 féle vitamin és kalóriadus főzelékpüré kerül. ebből öttel-hattal novemberben és decemberben már az üzletekben találkozhatnak a vevők, karácsonyig pedig újabb 3-4 féle főzelékpürével gazdagodik a választék. a bébi-üzem 40 dolgozója októbertől mintegy 10 000 mama helyett fűzi majd a picinyek ebédjét. /mti/

...-

13.00/a

- 16 -

bb. 33. időjárásjelentés

hné/e

1965. szeptember 27.

a meteorológiai intézet jelenti szeptember 27-én, hétfőn délben 12.00 órakor:

többórás napsütés

szárazföldünk időjárását skandinávia északi fele, a szovjetunió európai területének nagyrésze, valamint a földközi-tenger medencéjének keleti fele kivételével nyugat-európa fölött elhelyezkedő nagykiterjedésű ciklonrendszer irányítja. hatására a felsorolt földrajzi térségektől nyugatra eső területeken változékony, sokfelé szeles, csapadékos az időjárás, sőt az alpok és a kárpátok vonalától délre eső területekről zivatarokat is jelentenek.

hazánk felett tegnap felhőátvonulások voltak. a dunántúlon 3-7, máshol 7-10 órán át sütött a nap. napközben csak egy-két helyről jelentettek kisebb esőt, éjjel körül azonban észak-nyugati határaink mentén esni kezdett az eső. az így megindult esőzés vékony sávban, nagy sebességgel délkeleti irányban átvonult az ország felett, s reggelre elérte a keleti határvidéket. reggel 7 óráig a lehullott csapadék mennyisége a tiszántul csak néhány helyen érte el az 1, az ország többi részén azonban sokfelé meghaladta az 5 mm-t. somogyszobról és marcalibót 10, nagykanizsáról 14 mm esőt jelentettek. a hőmérséklet napközben 23-27 fokig emelkedett, az éjszaka folyamán 12-17 fokig süllyedt. ma délelőtt 10 órára a hőmérsékletek az egész ország területén elérték a 18-22 fokot és az esők a keleti megyékben is megszűntek.

budapesten vasárnap a hőmérséklet napi középértéke 18.1 fok volt, 3.3 fokkal magasabb, mint a sokévi átlag.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 23 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 759 mm, alig változik.

a balaton vizének hőmérséklete 11 órakor siófoknál 18 fok.

várható időjárás kedden estig: felhőátvonulások, nyugaton többfelé esővel, keleten legfeljebb szórványosan előforduló átfutó esők. a déli, délnyugati megyékben a délutáni órákban zivatar lehet. elsősorban keleten reggeli páráság, egy-két helyen köd. a nappali felmelegedés nyugaton kissé mérséklődik, máshol alig változik.

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 13-18, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap nyugaton 19-22, máshol 22-26 fok között.

a duna vizállása budapesten hétfőn reggel 294 cm. /mti/

...-

13.07/s

- 17 -

bb 34. hazaérkezett bukarestből a bábszínház társulata

s/tm/s fm bs

1965. szeptember 27.

az állami bábszínház társulata hazaérkezett bukarestből, ahol a nemzetközi bábfesztiválon vendégszerepeltek. a fesztiválon 33 ország mintegy 500 bábművésze vett részt.

- az utóbbi évtizedek legnagyobb arányú fesztiválja volt a bukaresti - mondotta szilágyi dezső, a bábszínház igazgatója. - a részvevő társulatok 28 előadást tartottak és ezeken a legkülönbözőbb irányzatok képviselőit ismerttük meg. a legnagyobb sikert az avantgard-irányzat képviselői aratták, akik megmaradtak a hagyományos bábjáték mellett, tehát nem szerepeltetnek élő színészt, nem hoznak valamilyen meglepő technikai újonságot, hanem az ismert technikával dolgoznak, de a legmagasabb fokon.

- az együttesünk tetszést aratott. két alkalommal mutattuk be bartók: a fából faragott királyfi és sztravinszkij petruszka című műveinek bábváltozatát. ezenkívül a főpróba is nyilvános volt.

a bábszínház két előadását a legjobb rendezés díjával tüntették ki. a petruszkát a román televízió is sugározta. nagy érdeklődéssel fogadták szilágyi dezső előadását a fesztivállal egyidőben megrendezett kongresszuson. 12 ország kérte el az előadás anyagát. bukarestben megállapodtak, hogy 1966 júniusában az unima / nemzetközi bábjáték szövetség / fesztivált rendez münchenben. /mti/

--

bb 35. elutazott görögországba a fővárosi operett színház társulata

s/tm/s fm bs

1965. szeptember 27.

hétfőn elutazott görögországba a fővárosi operett színház athénban vendégszereplő együttese. a budapesti művészek több mint tíz napot töltenek görögországban és összesen 15 alkalommal lépnek fel athénban. szeptember 28-án este mutatkoznak be a csárdáskirálynő című operettel. egyébként vendégjátékuk műsorán a csárdáskirálynő és a triesztben, valamint a margitszigeti szabadtéri színpadon már nagy sikert aratott „budapest show,, című összeállítással lépnek fel. /folyt. köv./

13.47/a

- 18 -

As

bb 35./ elutazott görögországba...../ 1.folyt./s

a csárdáskirálynő főbb szerepei közül cecilt kiss ilona, miskát csorba istván, bónit pedig ifj. latabár kálmán alakítja. sylviát németh marika és domján mária, edwint pedig baksai árpád és oszvald gyula felváltva játssza. a „budapest show,, című műsornak új szereplője zentai anna. a fővárosi operett színház zenekara bródy tamás vezetésével szintén elutazott a görög fővárosba.

az operett színház művészei október 10-én tartják bucsu előadásukat és másnap már indulnak vissza budapestre. /mti/

--

bb 36. vetik az őszi zabot baranyában

vid/ká/sk/s bs

1965. szeptember 27.

baranyában vetik az őszi zabot, új takarmánynövényünket. a zab értéke a magas fehérjeteralom, az őszi zab előnye pedig az, hogy nagyobb termést ad a tavaszi vetésünél. eszterágon az idei nyáron 20-21 mázsa átlagtermést takarítottak be a magyar nemesítésű őszi zabból, vagyis háromszorta többet, mint amennyit a tavaszi zab terem. most első ízben a bolyi állami gazdaságban és a szentlőrinci tan gazdaságban nagyüzemi kísérletbe állították be az őszi zabot, míg a szalantai hunyadi jános termelőszövetkezetben vetőmagszaporítás céljára vetettek belőle. ugyanakkor az országos fajtanemesítő intézet eszterági telepén folytatódnak a kísérletek. az őszi zab mellé kontrollként őszi árpát és az őszi búzát vetettek. a szakemberek azt akarják megállapítani, hogy az egyidőben és azonos körülmények között vetett őszi árpa és őszi zab közül melyik ad nagyobb termést, melyik tartalmaz több tápanyagot. az őszi buza pedig a tél-állóság mércéje lesz. baranyában - a jelek szerint - nagy jövője van az új takarmánynövénynek, hiszen a vidék enyhe éghajlata minden őszi vetésű növénynek kedvez. /mti/

--

13.55/a

- 19 -

As

bb 37. csillagos tokot fogtak a szegedi halászok
vid/ká/tr/s bs 1965. szeptember 27.

a szegedi kossuth halászati szövetkezet tagjai meg-
kezdtek az őszi lehalásztást: naponta 10 mázsa pontyot,
süllöt, harcsát, kárászt emelnek szárazra. bőven került a varsák-
ba angolna, ezenkívül különleges zsákmányra is szert
tettek: csillagos tokot fogtak, amely valószínűleg a
fekete tengerből kalandozott el a szegedi halászok területére.
a ritka példányt budapestre szállították, ahol a fővárosi
állatkert akváriumában helyezik el./mti/

--

bb 38. megkezdődött a iv. magyar elektronmikroszkópikus
konferencia balatonszéplakon

vid/tr/s ki bs 1965. szeptember 27.

a mérés-technikai és automatizálási tudományos egyesület
rendezésében szeptember 27-én, hétfőn megkezdődött a iv.
magyar elektronmikroszkópos konferencia, a nehézipari
minisztérium balatonszéplaki üdülőjében. a háromnapos
tudományos értekezést guba ferenc, az elektron- és röntgen-
optikai szakosztály elnöke nyitotta meg mintegy száz tudományos
kutató és szakember jelenlétében. a konferencián több mint
félszáz tudományos előadás hangzik el./mti/

--

bb 39. kiállítás martfűn bulgária képzőművészetéről

vid/fm/s fm bs 1965. szeptember 27.

a martfűi tiszta cipőgyár művelődési házában kiállítás
nyílt a bolgár képzőművészetéről. reprodukciók ismertetik a
szófia-i nemzeti galéria képanyagát./mti/

14.06/s

- 20 -

bb 40. szegedi és ogyesszai egyetemek együttműködése
vid/tné/s fm bs 1965. szeptember 27.

szeged és ogyessza testvérvárosi kapcsolatának
ujabb állomásaként együttműködés jött létre a szegedi
józsef attila tudományegyetem és a munka vörös zászló
rendjével kitiüntetett i.i. mecsnyikóvról elnevezett ogyesszai
állami egyetem között. tudományos dolgozatok, szakfolyóiratok
cseréjén túl a két intézmény kutatói és oktatói cserelátogatások-
ra utaznak ogyesszába, illetve szegedre. a.v. bogatszkij
tanszékvezető egyetemi tanár az ogyesszai egyetem kémiai
fakultásának dékánja első ízben járt most sze-
geden, s több mint egy héttig volt vendége a józsef attila
tudományegyetemnek. elsőnek a szegedi és az ogyesszai szerves-
kémiai intézetek együttműködési munkaprogramját dolgozták ki.
a szovjet vendégprofesszor is e hozzá legközelebb álló
szegedi kémiai intézet munkáját tanulmányozta legtöbbit, de
megtekintette a természettudományi kar más intézeteit is. ta-
pasztalatairól a következőket mondotta:

- megkerestük azokat a lehetőségeket, amelyek alapot
adnak tudományos együttműködésünkhöz. vannak vizsgálatok,
amelyeket a szegedről küldött anyaggal kapcsolatban
ogyesszában végzünk majd el és fordítva. a szerveskémiai
belül különösen a sztereokémiai problémák terén vannak lehetősé-
gek, érintkezési felületek a kapcsolatok elmélyítésére.
a vizsgálatok kölcsönös feldolgozásában, a megoldásokban minden
bizonytal tudományosan is új eredmények születnek majd. együtt-
működésünket természetesen kiegészítik a tanulmányi utak, a
tudományos dolgozatok cseréi és azok kölcsönös publikálása
is.

a vendégprofesszor megtekintette szeged ogyesszáról
elnevezett épülő új lakónegyedét is./mti/

bb 41. sajtótájékoztató a budapesti néprajzi múzeumban

ol/tr/s fm bs 1965. szeptember 27.

hétfőn a néprajzi múzeumban sajtótájékoztatót tartottak,
amelyen a muzeumi hónap keretében október 1-én nyíló, „indonézia
népei és művészete”, című kiállítás anyagát ismertették. a tájékoz-
tatón megjelent djoko sanjoto, az indonéz köztársaság
budapesti nagykövetségének első titkára, sajtóattasé is.

/folyt.köv./
14.30/a

- 21 -

bb 41./ sajtótájékoztató.../ 1.folyt./s

az indonéz sajtóattasé megemlékezett a magyar- indonéz kulturális kapcsolatok gyümölcsöző alakulásáról, és ismertetőt adott indonézia sokrétű kulturájáról.

bodrogi tiber fõigazgató elmondotta, hogy három muzeum anyagából rendezik a nagyszabású bemutatót, a budapesti néprajzi muzeumnak a kelet- indonéziai szigetokról származó gyûjteményébõl, a lipcsei völkercumde muzeumtól kölcsön kapott tárgyakból, valamint a kelet-ázsiai mûvészeti muzeum által rendelkezésre bocsátott anyagból.

a kiállítás rendezõi - köztük heinz stingl, a lipcsei muzeum munkatársa - arra törekedtek, hogy átfogó képet nyújtsanak szumatra, borneo, celebes és a kis-szunda szigetek lakosságának, valamint a nyugat-iriáni népek mûvészetérõl.

a tervek szerint az érdekes kiállítást egy évig tartják nyitva, majd bemutatják néhány vidéki városban is. a néprajzi muzeum - amely ebben az évben is barátsági szerzõdést kötött a lipcsei muzeummal - tárgyal az anyag lipcsei bemutatásáról is./mti/

--

bb 42. sajtótájékoztató az áruházak őszi-téli felkészülésérõl

kf/s vg cz

1965. szeptember 27.

az áruházak őszi-téli felkészülésérõl adott számot tarján istván az áruházi kereskedelmi igazgatóság vezetõje hétfõn, a divatcsarnokban tartott sajtótájékoztatón. elmondotta, hogy az áruházak készlete felfrissült s a nyár óta mintegy 200 millió forint értékû árujuk van az áruházaknak, mint tavaly, választékuk nagyobb, modernebb, jobban megfelel a közönség ízlésének, igényeinek.

gondolnak az áruházak már a csúcsgazdálkodási idõszakra is. felülvizsgálják az eladótereket, s mindenütt az idénynek megfelelõen szûkítik, bővítik az egyes osztályokat. átrendezik a pénztárakat és csomagolókat, s a tapasztalatok alapján megfelelõ számú pótpénztárt és csomagolót állítanak fel./mti/

--

14.40/a

- 22 -

ruházati cikkel bővült. az idényre mennyiségben valamivel több

kle

bb 49. a tógazdaságok halhoz 50 százalékkal ad több hala halászati tanácskozás a tec

t cs tné vm ká

a magyar agrártudományi felügyelõség közös rendezés tanácskozás kezdõdött a tec ügyi miniszter nyitotta meg magyar halászat, illetve hal irányu fejlõdésben, s az ország átlagát képviselõ 6000 tonna ellenére haltermelésünk még fogyasztási igények kielégítés idényre nem elegendõ.

teny
sék
bá a

ja a
elõad
eszté
tógaz
ru el
mint
re ju
elõtt
halte
tenge
hábor
minõs
nagy
lak r

eg
zetek
évi h
emelk
halfo
sei r
gazdál
növel
az iv
építé
egyes
ni, ar

/folyt

15.50/

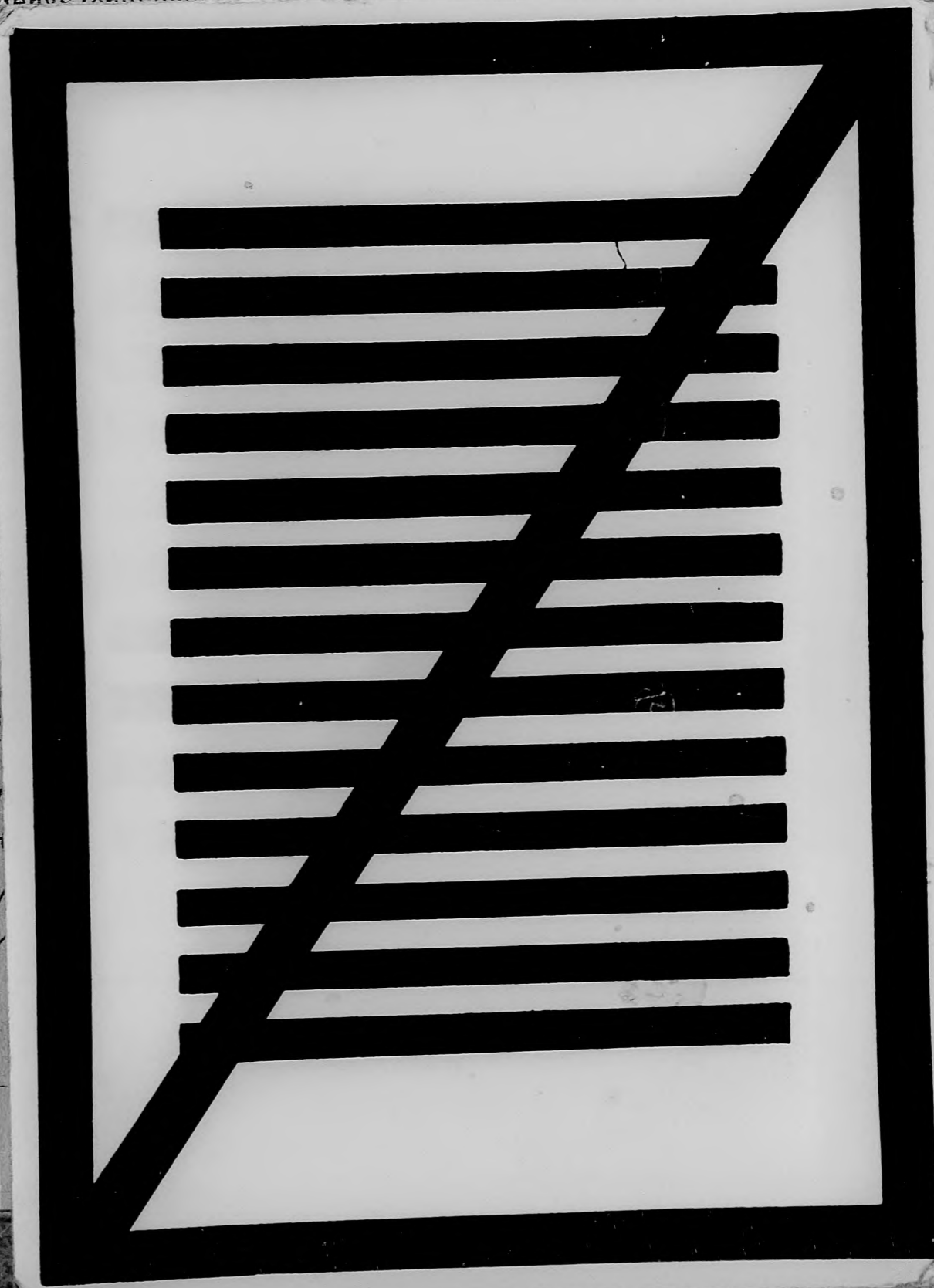
kle

F1

Hidaly:

Szept. 27. 23-24.!

olt, a balaton
ti - országos
ilászati
s halászati
földmûvelés-
a, hogy a
belterjes
is évek
nõtt, ennek
mben növekvõ
halforvasz-

ab-
ó-
0
uj
o-
b
ég-
a-
e-
k
L
lé-
bi
ég-
ér-

bb 41./ sajtótájéko

az indonéz sajtó
kulturális kapcsolat
adott indonézia sokr

bodrogi tiber
anyagából rendezik a
néprajzi muzeumnak a
gyűjteményéből, a li
tárgyakból, valamint
rendelkezésre bocsát

a kiállítás r

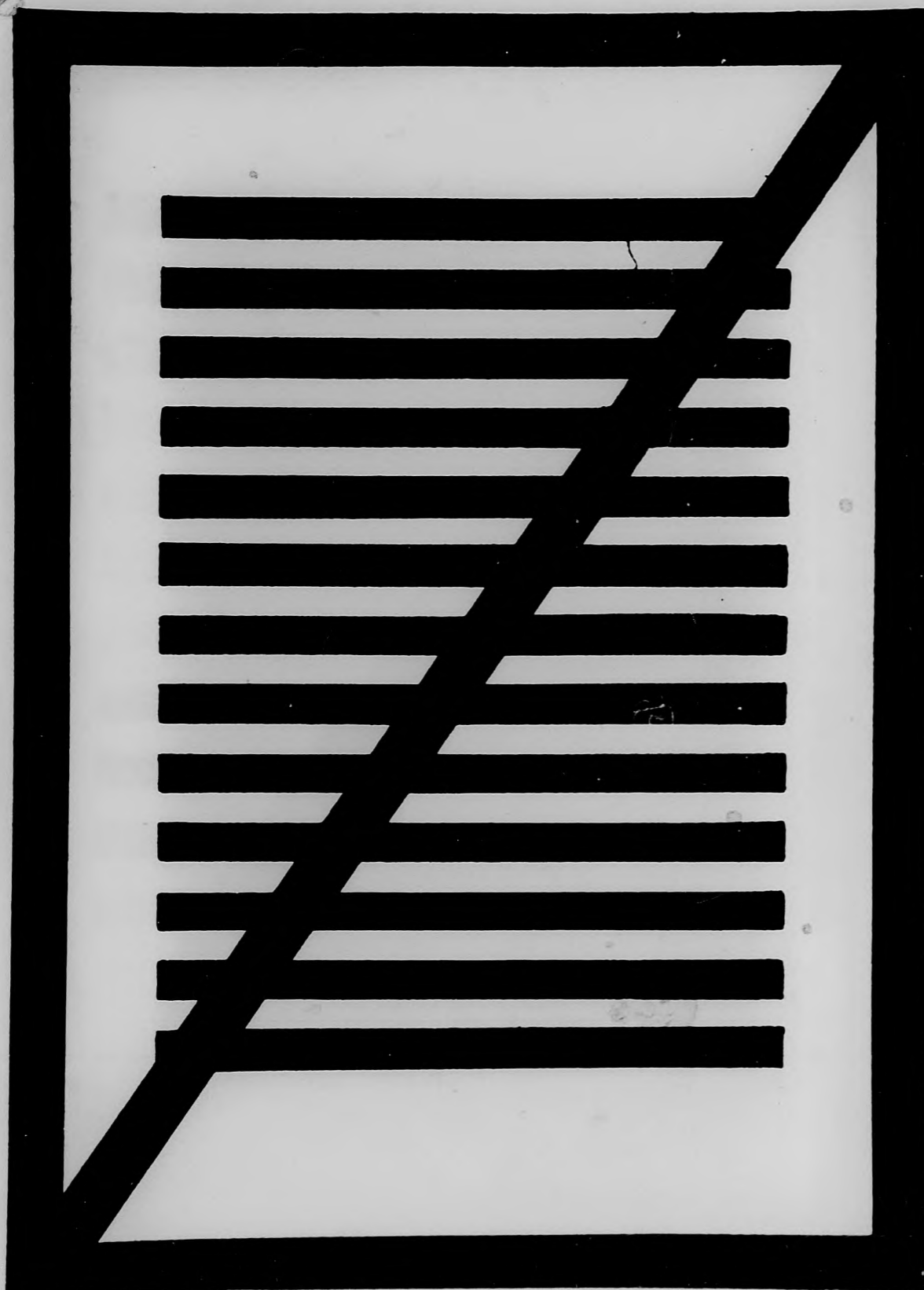
Hidaly:

sept 27: 23-24.!

gyar- indonéz
, és ismertetőt

gy három muzeum
budapesti
ról származó
kölcson kapott
muzeum által

ogl, a lipcsei

ak

ik
zi
t a

ól

arján
, a
y az
lió
z-
sének,

s.
eg-
k a
felelő

öbb

F1

bb 49. a tógazdaságok halhozama négy... szeresére nőtt, a balaton
50 százalékkal ad több halat, mint a felszabadulás előtti - országos
halászati tanácskozás a technika házában

t cs tné vm ká

1965. szeptember 27.

a magyar agrártudományi egyesület és az országos halászati
felügyelőség közös rendezésében hétfőn kétnapos országos halászati
tanácskozás kezdődött a technika házában. Losonczy páf földművelés-
ügyi miniszter nyitotta meg a tanácskozást. hangsúlyozta, hogy a
magyar halászat, illetve haltenyésztés jó uton halad a belterjes
irányu fejlődésben, s az ország haltermése az 1934-38-as évek
átlagát képviselő 6000 tonnáról 1964-ig 23 000 tonnára nőtt. ennek
ellenére haltermelésünk még mindig nem elég a gyors ütemben növekvő
fogyasztási igények kielégítésére. meg kell szüntetni a halfogyasz-
tás idényszerűségét, s növelni az egy főre jutó fogyasztást. a hal-
tenyésztés, illetve a halászat továbbfejlesztése érdekében szüntes-
sék meg mindenütt a veszélyes vízszennyeződések, tegyék hatékonyab-
bá a halászati kutatást, gazdaságosabbá a beruházásokat.

nibiánszky miktós, az országos halászati felügyelőség igazgató-
ja a magyar halászat helyzete és feladatai címmel tartott bevezető
előadást. elmondotta többek között: a felszabadulás után csaknem 10
esztendő kellett ahhoz, hogy a régi halastavak helyreállításával, új
tógazdaságok létesítésével a haltenyésztés évi hozama elérje a hábo-
ru előtti színvonalat. jelenleg az ugynevezett termő tóterület több
mint kétszerese a felszabadulás előttinek. de nőtték a területegység-
re jutó hozamok is: a tógazdasági halhus-termelés a felszabadulás
előttinek 4.5-szeresére emelkedett. ugyanezen időszakban a balaton
haltermelése is fejlődött. a statisztikai adatok szerint a magyar
tenger évi átlagos haltermelése jelenleg 50 százalékkal magasabb a
háboru előttinél. ezt a mennyiségi javulást azonban nem követte a
minőségi javulás: a nagyobb halzsákmány elsősorban a keszegfélék
nagyobb arányu kihalászásából ered, kisebb mértékben nőtt a homosha-
lak részaránya.

egyéb természetes vizeinken gazdálkodó halászati termelőszövetke-
zetek eredményei ugyancsak évről-évre javulnak. természetes vizeink
évi halhozama az 1934-38-as évek átlagához képest 329.8 százalékkal
emelkedett. ez a javulás a legutóbbi évekig elsősorban az intenzív
halfogási technika eredménye volt, az új halászati törvény intézkedé-
sei révén azonban itt is rendszeresítették az ivadék-kihelyezést,
gazdálkodásuk belterjesebbé vált. a tógazdaságok területének további
növelésére elsősorban a terméketlen szikes területeket jelölik ki.
az ivadékelőállítás korszerűsítését szolgálják az utóbbi években meg-
épített keltetőházak, és az ivadéknevelő tavak. a hozamok növelését
egyed-egy járulékalak fokozott tenyésztésével kívánják elér-
ni, amelyek közül különösen a kütföldön kelendő compo jelentős.

/folyt.köv./

15.50/-n

-25-

186

/bb 49. a tógazdaságok....1folyt./vm

a tógazdaságokban rendszeressé tették a fogassüllő, a narcsa, továbbá a feketesüger és néhány helyen a csuka tenyésztését is. a ragadozóhalak növekvő arányára mutat, hogy a korábbi években egy hektárra jutó 8-9 kiló ragadozóhal helyett 1964-ben már 18 kilót halásztak le átlagosan, 1961-ben megkezdték az angolna telepítését és az eddigi tapasztalatok kedvezőek. remény van arra, hogy a balaton angolna-termése értékben hamarosan elérje az eddigi halzsákmányt, így az évi fogás pénzértéke megkétszereződik.

a bevezető előadás után pék gyula az ohf igazgatóhelyettese a magyar halászat nemzetközi kapcsolatairól adott tájékoztatást. az ezt követő szakelőadások között különösen a magyar tengeri halászat megszervezéséről és lehetőségeiről szóló beszámoló keltett nagy érdeklődést. dr. nagy lászló, az országos tervhivatal főelőadója tájékoztatásul közölte, hogy évente 7-10 millió dollárért vásárolunk halásztet takarmányozási célokra. ezt a népgazdaságot terhelő rendszeres nagy kiadást legeszszerűbben saját tengeri halászat kifejlesztésével lehet megszüntetni. a tervek szerint szovjet segítséggel valószínűleg 1966-ban megszervezésre kerülő kis halászflozilla személyzetének betanítását és a magyar halászhajók munkájának irányítását egy ideig a szovjet szakemberek vállalnák. a magyar halászati szakemberek olyan halászhajók beszerzését tervezik, amelyek 80-82 főnyi legénységgel 9 hónapig tudnak egyfolytában halászni és az ország halászt-szükségletének fedezésére szolgáló nagymennyiségű tengeri halon kívül étkezési halat is szállítanak majd a hazai piacokra.

az országos halászati tanácskozás kedden szakelőadásokkal folytatja munkáját./mti/

bb 55. bíró józsef, külkereskedelmi miniszter olaszországba utazott

t hné vm

1965. szeptember 27.

az olasz kormány meghívására bíró józsef, külkereskedelmi miniszter hétfőn róma-ba utazott. látogatása során találkozni fog olasz államférfiakkal és megbeszélést folytat a két ország gazdasági kapcsolatairól. bucsuztatására a ferihegyi repülőtéren megjelent szilágyi béla külügyminiszterhelyettes, bacsoni jenő külkereskedelmi miniszterhelyettes és ludovico barattieri di san pietro, az olasz köztársaság rendkívüli és meghatalmazott nagykövete./mti/

16.05/-n

-26-

bb 55. mérgezések, szív- és érmegbetegedések, gyermekfogászat - beszámoló az egészségügyi világszervezet európai értekezletéről

t ms/hné/m/zs

1965. szeptember 27.

hétfőn az egészségügyi minisztériumban dr. felkai dénes, főosztályvezető, az egészségügyi világszervezet isztambulban tartott európai értekezletén részt vett magyar küldöttség tagja, tájékoztatta az újságírókat az értekezlet munkájáról.

elmondta, hogy az értekezleten 29 ország több mint száz képviselője, valamint 20 nemzetközi szervezet küldöttei vettek részt.

az értekezleten dr. paul van de calseyde, az európai területi iroda igazgatója beszámolt arról, hogy a világszervezet európai tevékenysége főleg a rehabilitáció, az elme-egészségügyi problémák, a sugárzás elleni védelem, a zajártalom problémái, valamint a rákkérdés vonatkozásában volt jelentős. az európai országok szakemberei számára 638 ösztöndíjat adtak ki.

a tanácskozáson fontos kérdésként szerepelt az ugynevezett mérgezési központok problémája. az iparosodással, a vegyipar rohamos fejlődésével, a műanyagok, valamint rovarirtó és gyomirtószer-ek elterjedésével, ugyanis világszerte együtt jár a mérgezési esetek számának növekedése. elsősorban a háztartási balesetek száma nőtt meg rendkívüli mértékben, ezek alkotják ma már az esetek több mint 80 százalékát. a fejlett országokban a mérgezések megelőzése, a gyógyítás, életmentés eredményesebbé tételére és a kutatómunka fejlesztésére mérgezési központokat hoztak létre. hazánkban ezt a szerepet a felnőtteknél a korányi kórház 100 ágyas toxikológiai osztálya, a gyermekeknél a heim pál kórház hasonló osztálya látja el.

sok szó esett a szív- és érmegbetegedésekről is, amelyek a fejlett európai országokban első helyen szerepelnek a halálokok között. főleg azzal foglalkoztak, hogyan lehet a járványtanban kialakult módszereket felhasználni a betegségek és okaik felderítésére a megelőzés és minél eredményesebb gyógyítás érdekében. foglalkoztak a szív- és érmegbetegedésre vezető okok között a reumás láz, általában a torokfertőzések, a táplálkozási problémákkal, valamint azzal, milyen szerepet játszik a társadalmi környezet, a munkahelyi és családi körülmények, az idegállapot, stb. a betegségek létrejöttében.

szerepével

/folyt.köv./

16.10/-n

-27-

bb 53. /mérgezések, ... 1. folyt./ m

a tanácskozás külön felhívta a figyelmet arra, hogy a szivinfarctusos betegek 20-30 százalékát is meg lehetne menteni megfelelő felkészültséggel, amire a legjobb példa a moszkvában mjasznyikov professzor vezetésével megszervezett szolgálat.

végül a gyermekfogászati ellátásról tárgyalt az értekezlet. a téma fontosságát mutatja, hogy nálunk, és világviszonylatban is, már a 3 éves gyermekek 30-40 százalékának rossz a foga, és ez az arány a 14-18 éves korban 80-90 százalékra emelkedik. az általános egészségügyi kultúra fejlesztésén túl az értekezlet fontos feladatként jelölte meg az ivóviz, illetve a konyhasó fluorozását, mint a fogszuvasodás megelőzésének eszközét. /mti/

bb 52. meghalt rubinyi mózes író, a magyar pen club alelnöke

t s/sk/m/cz

1965. szeptember 27.

dr. rubinyi mózes író, nyelvész és irodalomtörténész, nyugalmazott egyetemi tanár, a magyar pen club alelnöke, a magyar írók szövetségének tagja szeptember 26-án 84 éves korában hosszú szenvedés után elhunyt.

rubinyi mózes elsősorban a nyelvművelés kérdéseivel foglalkozott. tudományos működése kezdetén az általános nyelvtudomány és a nyelvestétika kérdései kötötték le. közzétette révai miklós kéziratos hagyatékának egy részét és megrajzolta révai, versegly ferenc, szarvas gábor, simonyi zsigmond, valamint balassa józsef portréját.

mint irodalomtörténész ő rendezte sajtó alá mikszáth kálmán összes műveit és megírta mikszáth tudományos hitelességű életrajzát és műveinek bibliográfiáját. tanulmányokat írt bajza józsef, kiss józsef, móra ferenc, sebők zsigmond, zempléni árpád és radó Antal munkásságáról, a tanítvány kegyelme hatja át a gyulai pálról és riedl frigyestről írott sorait. 1962-ben jelent meg „emlékezések és tanulmányok”, címmel esszéinek válogatott kötete és műveinek teljes bibliográfiája.

dr. rubinyi mózes, a magyar írók szövetsége és a magyar pen club saját halottjának tekinti. temetéséről később történik intézkedés. /mti/

16.15/-n

-28-

bb 48. vetőmagtermesztési értekezlet kecskeméten

vid ká sk vm

1965. szeptember 27.

kecskeméten, a duna-tisza közti mezőgazdasági kutató intézetben hétfőn vetőmagtermesztési értekezletet rendeztek. a tanácskozáson megállapították, hogy jelenleg husz kísérleti és kutató intézet foglalkozik egyes növények fajtafenntartásával és szaporításával. az intézetek csaknem 100 millió forint értékű elit vetőmagot adnak az ország mezőgazdasági nagyüzemeinek. a tanácskozás résztvevői megállapodtak abban, hogy a jövőben az intézetek külön tasakokban hozzák forgalomba a vetőmagvakat. az első kísérleti csomagolást a duna-tisza közti kísérleti intézetben a nemesített paradicsommagvakkal kezdi meg. nyolc féle magot emblémás papír-, illetve vászonzsákokban adnak át a kereskedelemnek. /mti/

bb 51. csempészeket, üzérkedőket ítéltek el

t bc sk vm zs

1965. szeptember 27.

csempészek, üzérkedők ügyében ítélték hétfőn a központi kerületi bíróság. az ügyben felelősségre vont dobronyi róbert, 24 éves ausztriai színházi zenész ez évben több alkalommal járt személygépkocsijával Magyarországon. a vámelőírások megkerülésével különféle árucikket - többek között orkáncabátokat, szivacsruhákat és kabátokat, órákat, nylon-árut - hozott be az országba mintegy 60.000 forint értékben. az árukat értékesítésre átadta heimovits józsefnek bedolgozóknak, aki az átvett cikkek egy részét eladta, s érték két részletben 8000 forintot fizetett ki dobronyinak. az ezután esedékes 20.000 forint átadására már nem került sor, mert a visszaéléseket leleplezték. heimovitsné ezenkívül egy külföldi útja során maga is hozott be csempészárut.

a bíróság dobronyi róbertet hét hónapi, heimovits józsefnét nyolc hónapi szabadságvesztésre ítélte. elrendelte a lefoglalt csempészáruk elkobzását, s mintegy 26.000 forint elkobzást pótló egyenérték megfizetésére kötelezte az elítélteket. /mti/

15.20/-n

-29-

bb 56. kitüntetéses doktorráavatás szegeden

vid j vm

1965. szeptember 27.

hétfőn délben a szegedi egyetemek dugonics téri központi épületének aulájában együttes ünnepi tanácsulást tartott a szegedi józsef attila tudományegyetem és a szegedi orvostudományi egyetem tanácsa.

szabó zoltán akadémikus, a szegedi józsef attila tudományegyetem rektora nyitotta meg az ülést, majd bejelentette: az elnöki tanács hozzájárult, hogy kanyó zoltán okleveles középiskolai tanárt a szegedi józsef attila tudományegyetem germán nyelvek és irodalmak intézetének tanársegédjét sub auspiciis rei publicae popularis kitüntetéssel avassák doktorrá. ezt követően dr. tóth károly egyetemi tanár, a szegedi orvostudományi egyetem rektora bejelentette: az elnöki tanács hozzájárult, hogy varga gyula orvost, a szegedi orvostudományi egyetem kórbonctani és kórszövettani intézetének gyakorndomániai egyetem sub auspiciis rei publicae popularis kitüntetéssel avassák doktorrá. a rektorok bejelentése után dr. halász előd, a szegedi józsef attila tudományegyetem bölcsész tudományi karának dékánja és dr. szontágh ferenc, a szegedi orvostudományi egyetem általános orvosi karának dékánja ismertette a jelöltek eddigi pályafutását.

a jelöltek, doktori disszertációik rövid ismertetése után, letették az esküt, majd dr. halász előd és dr. szontágh ferenc dékánok felavatták az új kitüntetéses doktorokat.

ezután kisházi ödön, az elnöki tanács helyettes elnöke mondott ünnepi beszédet. többek között hangsúlyozta, hogy államunk jelentős összegeket áldoz felsőoktatási intézményeink fejlesztésére. a szegedi józsef attila tudományegyetemen például nemrég készült el az új kibernetikai laboratórium, a jogi kar épületének korszerűsítése, s több millió forintot költséggel most építenek egy 320 férőhelyes kollégiumot. a szegedi orvostudományi egyetemen ugyancsak nemrég készült el az új II. számú fogkliniká, korszerűsítették az I. számú belgyógyászati klinikát és most több más klinikát is korszerűsítene. mindkét egyetem évente többmillió forint értékű műszerparkkal gazdagodik. a szegedi felsőoktatási intézmények mindezt jó oktatási munkával hálálják meg, ezt bizonyítja a mostani kitüntetéses doktorráavatás is. ezután az elnöki tanács helyettes elnöke két fiatal doktornak átnyújtotta a népköztársaság címerével díszített aranygyűrűket.

a felavatottak nevében dr. varga gyula mondott köszönetet az elismerésért.

az ünnepi tanácsulás dr. tóth károlynak, a szegedi orvostudományi egyetem rektorának zárószavaival ért véget. /mti/

..

16.30/-n

-30-

ME

bb 54. a krónikairás továbbszélesítéséről határozott a falukrónikások első országos tanácskozása

vid/j/m/cz

1965. szeptember 27.

hétfőn salgótarjánban tartotta első országos tanácskozását a falukrónikás mozgalom, amely öt évvel ezelőtt a bács-kiskun megyei foktön bontott zászlót, a községbeli népfront szervezet védnöksége mellett, azóta országos méretűvé szélesedett, sőt ez év tavaszán egy budapesten tartott konferencia jelezte már a falukrónikás mozgalom országos jellegét. a falukrónika-írás különösen szép eredményeket ért el nógrádban, ahol ez év elején egyszerre 42 községből jelezték a honismereti kutatás megkezdését s 1967-ig a megye összes helységeibe kiterjed a mozgalom. az első országos tanácskozás színhelyének kijelölésekor ilyen előzmények alapján jutott a választás salgótarjánra. molnár pál, a nógrád megyei tanács művelődésügyi osztályának vezetője megnyitójával kezdődött a tanácskozás. ezután marcziák istvánnak, a hazafias népfront nógrád megyei bizottsága titkárának, a falukrónika és a hazafias nevelés, című, majd dr. borus józsef kandidátusnak, a falukrónika, mint a legújabbkori történetírás egyik forrása, című tudományos előadása valamint kuczki károly tanárnak, a krónikaszerkesztés gyakorlati kérdései, címen tartott tájékoztatója hangzott el. az előadásokat követő vitában egységes álláspont született a krónikairás továbbszélesítéséről, a társadalmi szervek fokozottabb védnökségi szerepéről.

a tanácskozás szünetében nyitották meg a megyei tanács székházában rendezett nógrádi krónika-kiállítást, amelyen többi között érsekivádkert, vizslás és kisterenye krónikamozgalmának eredményeit mutatják be. a délutáni órákban még városnéző séta és a salgótarjáni földalatti bányamúzeum megtekintése szerepelt a tanácskozás programjában. /mti/

..

bb 62. a magyar szakszervezetek

sk/m/cz

1965. szeptember 27.

kulturális, agitációs és propaganda munkájának tanulmányozására háromtagú csehszlovák szakszervezeti küldöttség érkezett hazánkba. tiznapos programjuk során üzemeket és különböző művelődési intézményeket meg. /mti/

..

látogatnak

16.35/-n

-31-

bb 61. jogásznapi tatabányán

vid j vm 1965. szeptember 27.

hétfőn jogásznapi rendezett tatabányán a jogász szövetség komárom megyei szervezete. dr. mátai tiber megyei főügyésznek, a szövetség megyei elnökének megnyitója után dr. nezával ferenc igazságügyminiszter tartott előadást az igazságszolgáltatás szerepe a népgazdaság megszilárdításában címmel./mti/

-. -

bb 57. lakáseladás ügyén pénzt csalt ki: két év két hónap szabadságvesztés és alkohol elvonó kezelés

vid tné vm 1965. szeptember 27.

kóródi jános 44 éves és pólyi józsef 35 éves miskolci lakosok nem dolgoztak, viszont az italt mindketten szerették. hogy kedvtelésüket folytathassák, könnyű pénzszerzésre határozták el magukat. szintén áruba bocsátották pólyi bérházi lakását. vevő, horváth jános miskolci lakos személyében gyorsan akadt, akivel értéktárgyait eladták, s tőle a lakás árának első részlete fejében ötezer forintot fel is vettek. a pénzt kóródi és pólyi megfizették, s mint akik jól végezték dolgukat, az ügyletre áldomást ittak. a hamar jött pénz nagy részét italozásra költötték. a lakásvételből persze nem lett semmi. a miskolci járásbírósa csalásért pólyi józsefet hat hónapi, kóródi jánost egy év és kéthónapi szabadságvesztésre ítélte. a miskolci megyei bíróság az ítéletet a fellebbevitel során megváltoztatta, kóródi jános büntetését visszaesőként elkövetett csalásért két évre és két hónapra emelte fel, s a szabadságvesztés ideje alatt alkohol elvonó kezelésre kötelezte./mti/

-. -

bb 58. szolnok megyében befejezték az őszi árpa vetését

vid ká sk vm 1965. szeptember 27.

a közép-tisza vidékén hetek óta kedvező, napsütéses az időjárás, s ez jó hatással van az őszi mezőgazdasági munkákra. hétfőn délre megyszerte befejezték az őszi árpa vetését. gondos munkával csaknem 54.000 holdon tették földbe a takarmánygabona vetőmagját. a felszabadult gépeket nyomban a búzaföldekre vezényelték át, ahol nyújtott műszakban, napi 12-13 órát dolgoznak a brigádok. a legfrissebb jelentés szerint több mint 30.000 holdon került földbe a buza. a tiszamenti községek egy részében - a száraz időjárás miatt - kelesztő öntözéssel serkentik a vetést. a megyében minden nap több traktor dolgozik két műszakban. jelenleg csaknem ezer traktor, az összes erőgépek 62 százaléka éjjel-nappal hasítja a barázdákat./mti/

-. -

16.40/-n

-32-

b

b 59. népi zenekarok találkozója almásfüzitőn

vid j vm 1965. szeptember 27.

a komárom megyei népi zenekarok tagjai közül egyre többen képezik magukat, sokan hallgatói már a zeneiskolának is. a szakszervezetek megyei tanácsa a zenekarok rendszeres és módszeres továbbképzésével is segíti munkájukat. ennek jegyében rendezték meg hétfőn az almásfüzitői művelődési házban a népi zenekarok megyei szemléjét. tizenkét földművesszövetkezeti, vendéglátóipari és szakszervezeti zenekar mutatta be tudását. műsorukról neves szakértők mondtak véleményyt. ezzel is ösztönözni akarják a népi zenekarok tagjait szakmai tudásuk gyarapítására./mti/

-. -

bb 60. a német szocialista egységpárt

tm vm 1965. szeptember 27.

meghívására hétfőn szili géza elvtársnak, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága osztályvezetőhelyettesének vezetésével pártküldöttség utazott a német demokratikus köztársaságba./mti/

-. -

bb 64. baranya uthalózatának helyzetéről tanácskoztak a megye országgyűlési képviselői

vid/j/m/cz 1965. szeptember 27.

hétfőn ülést tartott pécsen az országgyűlési képviselők baranya megyei csoportja. a megbeszélésen tóth f. béla, a megyei tanács építési és közlekedési osztályvezetője tájékoztatta a képviselőket baranya egyik legégetőbb problémájáról, az uthalózat helyzetéről. elmondotta többek között, hogy baranyában az elmúlt husz év alatt 43 község kapott bekötőutat, s az utóbbi öt évben 231.5 millió forint értékben 177.5 kilométer hosszú állami utvonalon végeztek korszerűsítéseket, felújításokat. mindez azonban messze elmarad a szükségéstől. amit legjobban az a tény bizonyít, hogy az utviszonyokat illetően baranya az ország megyéi közül a legutolsó között szerepel s jelenleg még 72 községnek nincs bekötő utja.

szenvedélyes hangú vitában fejezték ki a képviselők és a megyei tanács jelenlevő képviselői elégedetlenségüket amiatt, hogy a második ötéves terv időszakára beütemezett bekötőút építési munkának még a fele sem valósult meg. a tervezett 24 község közül mindössze 9 kapott bekötőutat./mti/

17.00/-n

-33-

bb 66. ünnepség a néphadsereg központi klubjában

t vt/hné/m/cz

1965. szeptember 27.

hétfőn délután a magyar néphadsereg központi klubjának színháztermében ünnepséget rendeztek a hadseregben husz éve szolgáltató teljesítő tábornokok, tisztek és tiszthelyettesek részére, akik ez alkalomból - a szocialista haza fegyveres szolgálatában eltöltött husz éves odaadó munkájuk elismerésül - emléklapot kaptak. az ünnepségen megjelent czinege lajos vezérezredes, honvédelmi miniszter, az mszmp politikai bizottságának póttagja, dr. korom mihály, az mszmp központi bizottságának titkára, rácz sándor, a központi bizottság osztályvezetője.

a honvédelmi miniszter üdvözlő szavai után dr. korom mihály mondott ünnepi beszédet. bevezetőben a párt központi bizottsága nevében köszöntötte az ünnepség résztvevőit, majd emlékeztetett az új, demokratikus magyar néphadsereg létrehozásának történelmi jelentőségű időszakára. kiemelte, hogy a párt hívó szavára ezrek és tizezrek jelentkeztek, hogy az ujonnan szervezett egységekben fegyverrel a kézben járuljanak hozzá hazánk felszabadításához, a fasizmus teljes megsemmisítéséhez. egymás után fogták meg ismét a fegyvert volt partizánok, volt hadifoglyok, munkások és parasz-
tok, akik nem kényszerítve mentek a hadseregbe, hanem, mert ele-
gük volt a népellenes rendszerből, az igazságtalan háborúból, s
részt kérték a fasizmus elleni harc végső rohamaiból - mon-
dotta a központi bizottság titkára, majd hangsúlyozta: mai néphad-
seregünk első egységei becsülettel teljesítették a rájuk bízott fel-
adatokat. a hadműveleti területen hűséges szövetségesei voltak a
vörös hadseregnek, a háború befejezése után pedig jelentős szere-
pet vállaltak az ország talpraállításában, a háború gyilkos marad-
ványai, - bombák, löszerek, aknák, - hatástalanításában, a hatá-
raink őrizetében megszervezésében, objektumok védelmében, a meg-
induló szocialista építő munkában. ez az időszak dicső fejezet
néphadseregünk történetében. - valamikor a katonatiszt és kizsákmá-
nyoló osztályokhoz való tartozást, egy külön kasztot jelentett.
néphadseregünkben a hivatásos katona fogalma azt jelenti, hogy
akik a tiszti /tiszthelyettesi/ rendfokozatot viselik, a nép-
ből valók, összeforrottak a katonatömegekkel, amelyeket vezetnek
és megtestesítik a dolgozók hatalmát. ma fegyveres erőink kor-
szerű felszerelése és harckészültségük magas foka hazánk, szocia-
lista vívmányaink, a szocialista országok közösségének biztonsá-
gát, védelmét szolgálja.

/folyt.köv./

17.26/-n

-34-

bb 66. /ünnepség ... 1. folyt./ m

- az elmúlt husz esztendő a magyar néphadsereg megalakulásának és fejlődésének eredményekben gazdag korszaka volt. ez idő alatt az önkélete, munkája a legszorosabban összeforrott fegyveres erőnk fejlődésével. erőfeszítéseink, törekvéseink nem voltak hiábavalók, érdemeinket elismeri és számon tartja egész dolgozó népünk - mondotta dr. korom mihály, majd beszédét így fejezte be: legyenek büszkék arra, hogy fegyverrel a kezükben szolgálhatják a magyar dolgozó nép, a szocialista tábor, az egész haladó em-
beriség ügyét. legyenek méltók továbbra is nemes, megtisztelő hi-
vatásukra. hűség apárthoz, a néphez, a szocializmus ügyéhez! ez
legyen a jövőben is minden cselekedetük vezérlő gondolata.

az ünnepség után czinege lajos vezérezredes, honvédelmi minisz-
ter fogadást adott a résztvevők tiszteletére. /mti/

...-

bb 63. megérkeztek a vadlibák a hortobágyra

vid/sk/m/cz

1965. szeptember 27.

a hortobágyi vadrezervátumba megérkeztek az őszi nagy madárvo-
nulási időszak első hírnökei: a kis lilikek. a vadlibáknak ez a
fajtája - a megfigyelések szerint - még csak kisebb csoportban
szállt le a pusztá vizeire. a mintegy 500-800-as csapatban
érkezett vadlibákat a távolabbi északról valószínűleg az első
hűvösebb esős időjárás indította utnak délebbre. a napsütötte
pusztán, kellemes őszi melegben ezek a vadlibák most bevárják a
százegres tömegben érkező újabb csoportokat. a vadlibák az első
fagyos napokig tartózkodnak majd közép-európa egyik legjobb ma-
dárpihenő helyén, a hortobágyon. /mti/

...-

bb 71. kirándulás a mátrába - jutalomként

k zs/tm/m/zs

1965. szeptember 27.

az 1. kerületi házkezelési igazgatóság biztosítási és önségé-
lyezési csoportjának 45 tagja október 3-án autóbusz-kirándulást
tesz a mátrába. a tura a csoporttagok eredményes, jó munkájának
jutalma. a tervek szerint a kerületi hki-csoport több hasonló
belföldi, sőt külföldi kirándulást is rendez. /mti/

...-

17.34/-n

-35-

bb 67. „ változások a világmindenségben,, jellegével megkezdődött a csillagászati hét

1 tz gk vm 1965. szeptember 27.

hétfő délután a kossuth klubban dr. stegena lajos egyetemi tanár előadásával megkezdődött a csillagászati hét. a szombatig tartó előadássorozat a világmindenségben lejátszódó különböző változásokat ismerteti.

hétfőn a föld egykori és mai „ életmegnyilvánulásairól,, volt szó, kedden dr. kulín györgy igazgató és róka gedeon tanár a naprendszer változásairól beszél, majd a továbbiakban dr. almár iván kandidátus és marik miklós tanársegéd a nap és a változó csillagok problémájáról, dr. balázs béla a csillagok, ponori thewrewk aurél szerkesztő pedig a galaxszisok fejlődéséről tart előadást. végül dr. károlyházi frigyos docens a világegyetem szerkezetében megfigyelhető változásokról számol be.

az előadásokat tudományos filmek vetítésével egészítik ki, esténként pedig távcsöves bemutatókat tartanak az uránia csillagvizsgálóban. hasonló előadássorozatot tartanak a héten szombathelyen, valamint tolna megye több helységében./mti/

..-

bb 69. a patyolat-akció diszbemutatója

t vt sk vm 1965. szeptember 27.

hétfőn délután a magyar néphadsereg központi klubjának váci utcai épületében tartották a patyolat-akció című szélesvásznú katonai témájú, új magyar zenés filmvígjáték bemutatóját.

egyidejűleg - kísérő műsorként - levetítették a van jó fegyverünk című kisfilmet, a katonai filmstudio kollektívájának alkotását amelyben első ízben mutatják be hadseregünk korszerű haditechnikáját, tüzfegyvereit./mti/

..-

bb 65. gabos gábor zongoraművész újabb külföldi hangversenyköruttra utazott

ol gk vm 1965. szeptember 27.

gabos gábor zongoraművész hétfőn újabb külföldi hangversenyköruttra utazott. többek között fellép egy nizzai bartók-émlékhangversenyen, szerepel a párizsi rádióban, felvétel készült játékáról a londoni bpc, majd brüsszelben ad két zenekari hangversenyt. a művész a tervek szerint november elején érkezik haza./mti/

..-

17.38/-n

-36-

bb 70. a lotto jutalom sorsolás főnyereményei

1 kf vm vg 1965. szeptember 27.

a lotto hétfői jutalom sorsolásán a 37. játéknét szelvényei között összesen 1 043 értékes nyereménytárgyat sorsoltak ki. a huzás főnyereményeit a következő szelvények tulajdonosai nyerték:

öröklakás a frankel leó utcában épülő társasházban: 3 976 120, 6 183 921

üdülőlakás a balatonalmádi lotto vikend telepen: 1 528 305, 1 947 158

személygépkocsi: 3 341 283, 4 167 273, 6 373 594 /mt1/

..-

bb 72. grafitot olvasztanak, gyémántot lyukasztanak, a fény természetét vizsgálják a központi fizikai kutató intézetben kifejlesztett laserek - náray zolt igazgatóhelyettes előadása az eötvös loránd fizikai társulatban

t tz sk vm vg 1965. szeptember 27.

két-három éve még csak előadássorozatot tartottak a központi fizikai kutató intézet szakemberei a laserek elméletéről, és hétfőn délután az eötvös loránd fizikai társulat ülésén náray zolt, az intézet igazgatóhelyettese és munkatársai már arról számoltak be, hogy az elmúlt két évben négy gáz- és egy rubinlaser-típus született meg az intézetben. mindegyiket azért dolgozták ki, hogy az intézet korszerű kísérleti eszközök birtokába jusson saját alapkutatásaihoz, de ugyanakkor figyelemmel voltak arra is, hogy munkájuk eredménye a későbbiekben jól felhasználható legyen a népgazdaság különböző termelő ágaiban is.

a laserek - mint ismeretes - olyan berendezések, amelyekkel szűk nyalábban terjedő fényt lehet előállítani. a gázlaserek, amelyek ebben a vékony nyalábban egyetlen hullámhosszon - a kfk-i laserei például infravörös, illetve vörös színben - tömörítik a fényt, igen jó szolgálatot tesznek többek között a geodéziában és előreláthatólag rövidesen a híradástechnikában is. az intézetben viszont a fizika egyik legizgalmasabb kérdésének a tanulmányozására használják fel őket. e kutatás tárgya maga a fény, amely bizonyos szempontokból elektromágneses hullámnak, bizonyos szempontokból pedig részecskeáramlásnak tűnik. e kettős természetének tanulmányozására a kfk-i a gázlasereket is felhasználja.
/folyt.köv./

17.45/-n

-37-

126

/bb 72. grafitot....i.folyt./vm

ugyanezekben a kutatásokban alkalmazzák egyébként a rubinlaser is, amelynek legfontosabb tulajdonsága, hogy a keskeny fénynyalámban óriási energiákat tud a fény sebességével továbbítani. rubinlaserrel a másodperc százmilliomod részére egy századnégyzetmilliméternyi felületen a százhalombattai erőmű egész teljesítményének megfelelő energiamennyiséget lehet koncentrálni.

ezt az energiát a gyakorlatban is fel lehet használni. kitűnő eszköze például a ponthegesztésnek és mindeddig az egyetlen lehetőség a grafit olvasztására. Lyukat lehet vele fúrni a gyémántba, hogy a fémhuzalgyártás számára huzókötő legyen belőle. óriási felhasználási területét ma még át sem lehet tekinteni.

az ilyenfajta gyakorlati alkalmazásokhoz gondosan meg kell állapítani a különböző laserek tulajdonságait. de ahhoz, hogy különböző fizikai kérdések tanulmányozásának eszközeül használhassák fel, sokszorta pontosabb ismeretekre van szükség. az előadás további részében náray zolt varga péter laboratóriumvezetővel, valamint csillag lászló és farkas győző tudományos munkatársakkal éppen azokról a rendkívül precíz mérésekről számolt be, amelyekkel a kfk-laserek jellemző tulajdonságait állapították meg. e tulajdonságok ismeretében más szakterületek képviselői is megtalálhatják azokat a feladatokat, amelyeknek megoldására a korszerű tudománynak ezeket a legújabb vívmányait szintén előnyösen használhatják fel. a hétfő esti előadásnak pedig éppen ez volt az egyik legfontosabb célja./mti/

bb 68. 24 óra alatt három cserbenhagyót fogtak el a hajduságban

vid/tm/m/cz

1965. szeptember 27.

vasárnap és hétfőn három olyan közúti baleset történt hajdubiharban, amelynél a balesetet okozók továbbhajtottak. a rendőrség mindhárom cserbenhagyót órák alatt elfogta. murányi józsef balmazújvárosi lakos, a hortobágyi állami gazdaság dolgozója személygépkocsit vezetett és nem adta meg az elsőbbséget a debrecen-hortobágy közötti műuton közlekedő motorkerékpárosnak, amelyet kiss attila debreceni lakos vezetett. póttutasként ült a motoron kiss attila menyasszonya, király gabriella. a kötelező elsőbbségadás elmulasztása miatt a motorkerékpáros és a személygépkocsi összeütközött. a személygépkocsi tovább robogott, kiss attila súlyos, király gabriella könnyebb sérüléseket szenvedett. a rendőrség két óra alatt elfogta a cserbenhagyót, murányi józsefet, akit előzetes letartóztatásba helyeztek.

hajduhadházon egy lovaskocsi nem adott elsőbbséget a kerékpáron közlekedő sipos sándorné debreceni lakosnak, aki az összeütközés következtében könnyebben megsérült. szolnoki józsef hajduhadházi lakos a lovaskocsival továbbhajtott, de később utolérték. 83 éves korára való tekintettel nem tartóztatták le, de eljárás indul ellene.

/folyt.köv./

17.55/-n

38-

bb 68. /24 óra ... 1. folyt./ m

debrecenben kerékpáros szökött meg a baleset színhelyéről: horváth károly hadusámsoni lakos motorkerékpárját vezette, a póttulésen sz.g. fiatalok ült. szabálytalanul, az elsőbbségadás figyelmen kívül hagyásával a motoros elé hajtott egy kerékpáros. a motorosnak hirtelen fékeznie kellett, s emiatt felborult. a motoron ülő két személy könnyebben megsérült, a kerékpáros tovább hajtott. teherautón érték el a cserbenhagyót, porcsin ferenc debreceni lakost, aki ellen eljárás indult./mti/

...

-39-

bb 73. hetven éve halt meg pasteur
-magyarországon vették át elsőnek a nagy francia tudós felfedezését

i ms tm vm zs

1965. szeptember 27.

70 évvel ezelőtt, 1895 szeptember 28-án halt meg Louis Pasteur, a modern mikrobiológia megalapozója, aki új utakat nyitott a fertőző betegségek elleni küzdelemben. korszakalkotó felfedezései nemcsak az orvostudományban, hanem a gyakorlati életben mindmáig nagy jelentőségűek.

Pasteur három évi kísérletezés után 1885 október 25-én foglalta össze a francia akadémia előtt mondott beszámolójában a veszettség elleni oltóanyag előállítására végzett kísérleteit. Hőgyes Endrénének, a nagy magyar orvostudósnak érdeme, hogy hazánk az első levetett Pasteur eredményeinek átvételében. Hőgyes 1886 november 11-én már a magyar tudományos akadémia előtt beszámolt Pasteur nyomán folytatott vizsgálatainak eredményeiről, később sikerült tovább is fejlesztenie a nagy francia tudós eljárását. A veszettség elleni oltóanyagot ma is az általa előállított törzsek utódaiból készítik az országos közegészségügyi intézetben.

A Pasteur-oltások bevezetése gátat vetett a szörnyű betegség pusztításainak. További lépés volt 1921-ben a kutyákat védő megelőző oltás felfedezése, amit hazánkban az Aujezky-Kertay-féle rendkívül hatásos védőoltás követett. 1942-ben elrendelték a kutyák kötelező oltását a fertőzések megelőzésére. Ekkor már szükségtelenné vált a budapesti Pasteur kórház. Azóta szükség esetén a megmaradt embereket a kezelőorvosok oltják az országos közegészségügyi intézetben gyártott oltóanyaggal. A második világháború vége felé az oltások elmaradtak, aminek következtében a háború után egy-két évig újból fellángolt a betegség, több halálos eset is előfordult. 1949-ben fordult elő utoljára hazánkban haláleset, veszettség miatt. Jelenleg hazánkban a háziállatok körében nem fordul elő fertőzés, a gyakori róka-irtás és egyéb rendszabályok pedig a vadak között is erősen korlátozták ezt a veszélyes betegséget. /mti/

..-

le

18.40/-n

-40-

bb.74. elütötte a motorkerékpár

vid/gk m la

1965. szeptember 27.

Lajosmizse határában, az 5-ös számú főútvonalon nagy Pál 60 éves kecskeméti lakos figyelmetlenül haladt át az országúton. az uttesten szabályosan közlekedő Greska János csorvási lakos már nem tudta lefékezni motorkerékpárját, s elütötte az idős embert, aki kórházba szállítás közben meghalt. /mti/

..-

bb 75. ittasan, jogositvány nélkül vezetett gépkocsival gázolt, majd cserben hagyta áldozatát

vid/gk/m/

1965. szeptember 27.

Börzöli Gábor, a Baranya megyei építőipari vállalat igazgatója, pécsi lakos szombaton barátjaival kártyázott, s nagyobb mennyiségű szeszestalt fogyasztott. a gépkocsivezetőt időközben hazaküldte, majd a délutáni órákban ittasan, a munkaidőn túl, magáncélra igénybevette a vállalati gépkocsit és haza indult. a jogositvánnyal sem rendelkező Börzöli Gábor az egyik utcán sarkon fordulás közben fölfutott a járdára, az uttestre döntött egy virágtartó kőedényt, majd a feleségével együtt haladó Németh József 46 éves autószerelőt, a 12-es akkór dolgozóját, két kiskorú gyermek apját elütötte. a szerencsétlen ember - akit a warszawa gyármányu gépkocsi 14 méteren át maga előtt tolt, majd átment rajta - röviddel kórházba szállítás után meghalt. a lelkiismeretlen gázoló ezután tovább robogott, de a rendőrség - az autó rendszámát feliró járőrelők segítségével - két órával később elfogta és előzetes letartóztatásba helyezte.

Börzöli kihalgatása alkalmával azt állította, hogy a gázolásra nem emlékszik, csak arra, hogy a virágtartót feldöntötte. a munkaidő után, magáncélra, szabálytalanul igénybevett és ittasan állapotban, jogositvány nélkül vezetett kocsi használatáért, illetve halált okozó gázolás és cserbenhagyás büntette miatt vonják felelősségre. /mti/

..-

le

18.45/-n

-41-

bb.76. aláírták a magyar és a kubai akadémia közötti tudományos együttműködés 1966-1967. évi munkatervét

t ms/gk n zs

1965. szeptember 27.

hétfőn a magyar tudományos akadémia tudós-klubjában aláírták a magyar tudományos akadémia és a kubai köztársaság tudományos akadémiaja közötti tudományos együttműködés 1966-67. évi munkatervét. az ünnepélyes aláírásnál jelen volt rusznyák istván, a magyar tudományos akadémia elnöke, ligeti lajos alelnök, valamint az akadémia elnökségének több tagja és a külügyminisztérium képviselője. ott volt az aláíráson dr. juan José fuxa sanz, a kubai köztársaság budapesti nagykövete.

a munkatervet magyar részről erdei ferenc, a magyar tudományos akadémia alelnöke, kubai részről José Lopez Sanchez, a kubai köztársaság tudományos akadémiaja nemzeti bizottságának alelnöke írta alá. az aláírás után rövid beszédben méltatták a munkaterv jelentőségét. az új kétéves munkaterv kibővíti az eddigi kutatócserét. ezenkívül a magyar tudományos akadémia vállalja a kubai statisztikai munkálatok, valamint élelmiszerkémiai kutatások és munkálatok patronálását; s hazai gyártmányú műszerekkel is segíti a kubai tudományos kutatómunka fejlesztését.

az aláírás után rusznyák istván fogadást adott a kubai vendégek tiszteletére./mti/

gáimttőan

.-.

jk

18.55/-n

-42-

bb 77. időjárásjelentés

gk vm

1965. szeptember 27.

a meteorológiai intézet jelenti 1965. szeptember 27-én, hétfőn 19 órakor:

~~Délnyugati felől felhőátvonulások:~~

várható időjárás kedd estig:

felhőátvonulások, nyugaton többfelé esővel, keleten legfeljebb szórványosan előforduló átfutó esők. a déli, délnyugati megyékben a délutáni órákban zivatar lehet. mérsékelt, időnkint megélénkülő déli, délnyugati szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet nyugaton 19-22, máshol 22-26 fok között./mti/

19.46/-n

- . -

-43-

bb 78. fogadás a kínai nagykövetségen

t hi gk vm

1965. szeptember 27.

a kínai népköztársaság közelgő nemzeti Ünnepe, - a népköztársaság kikiáltásának 16. évfordulója - alkalmából han ke-hua nagykövet hétfő este filmbemutatóval egybekötött fogadást adott a nagykövetségen. az esten megjelent bojtí jános külügyminiszter-helyettes, molnár erik, a magyar-kínai baráti társaság elnöke. jelen volt a néphadsereg több magas rangú tisztje, politikai, társadalmi életünk sok ismert képviselője; ott volt a budapesten akkreditált diplomáciai képviselők több vezetője és tagja.

a fogadás után a „vörös korall,” című színes kínai operafilmet vetítették, amelyet az est közönsége nagy tetszéssel fogadott./mti/

- . -

bb79. a helsinki városi zenekar sibelius-estje a zeneakadémián

t ol gk vm

1965. szeptember 27.

a budapesti zenei hetek keretében hétfő este a zeneakadémián rendezték meg az Európában turnézó helsinki városi zenekar koncertjét. a 97 tagú vendégegyüttes a világhírű finn zeneszerző centenáriuma alkalmából sibelius-műveket szólaltatott meg jorma panula vezényletével. közreműködött anita vállkki énekesnő.

a műsort a közönség nagy tetszéssel fogadta./mti/

- . -

bb 80. csehszlovák művészek hangversenye

k áe gk vm

1965. szeptember 27.

a hazafias népfront 1. kerületi bizottsága és a budapesti csehszlovák kultúra hétfőn hangversenyt rendezett az első kerületi tanács dísztermében. a nagy tetszéssel fogadott műsorában közreműködött rudolf macudzinski, sylvia macudzinska zongoraművészek és eva durinová énekesnő./mti/

- . -

20.10/-n

-44-

bb 81. hamari julia nyerte a nemzetközi dalverseny első díját

t ol gk vm

1965. szeptember 27.

hétfőn este a zeneakadémián kihirdették a nemzetközi dalverseny döntőjének eredményét. a zsűri a verseny első díját hamari julianak, a zeneművészeti főiskola negyedéves operatanszakos hallgatójának ítélte. a bizottság második díjat nem adott ki, ellenben egy-egy harmadik díjat adott a szovjet galina pizsarenkonak, a moszkva sztanyiszlavszkij -nyemirovics-dancsenko zenei színház tagjának és detlev dathének, az ndk versenyzőjének, aki a berlini állami operaház stúdiójának tagja. jutalomban részesítette a bizottság pavel gerdjikovot, a szófiai állami operaház tagját és diplomát kapott siegfried baubkus, az ndk versenyzője, a szász operaszínpadok együttesének magánénekesé /mti/

20.42/-n

- . -

bb 82. hazánkba érkezett a francia kommunista párt küldöttsége

tm vm

1965. szeptember 27.

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának meghívására hétfőn roland leroy-nak, a francia kommunista párt politikai bizottsága tagjának, a központi bizottság titkárának vezetésével hazánkba érkezett a francia kommunista párt küldöttsége.

a küldöttséget a ferihegyi repülőtéren komócsin zoltán, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára és puja frigyos, a kb külügyi osztályának vezetője fogadta./mti/

- . -

21.20/-n

-45-

Li26Zell

le

bb. 83. a finn nagykövet fogadása a gundelben

t se/gk/gy/la

1965. szeptember 27.

erdem olavi raustila, finnország budapesti nagykövete hétfőn este fogadást adott a zenei hetek programjában a sibelius-esten vendégszerepelt helsinki városi zenekar tiszteletére a gundel étteremben. a fogadáson megjelent szilágyi béla külügyminiszterhelyettes, ortutay gyula, a magyar- finn kulturális vegyesbizottság magyar albizottságának elnöke, valamint kulturális és művészeti életünk több neves képviselője. ott volt a fogadáson a diplomáciai képviselők több vezetője.

a fogadás szívélyes, baráti légkörben zajlott le.

/mti/

- v é g e -

23.28/szb

2300 Leri

-46-

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ő l d i h i r e k

1965. szeptember 28.

bb 1. szeszélyes időjárás: egyszerre nyílnak a nyári és az őszi virágok

i ie/m/ká

1965. szeptember 28.

néhány nappal a „hivatalos ősz„ beköszöntése után még teljes pompájukban díszlenek a nyári virágok a vácrátóti botanikus kertben. a növényritkaságok gyűjteményei közé az idén egy csoportban kiültették a legkedveltebb nyári virágokat is, hogy a tudományos ismeretterjesztés és a gyönyörködtetés mellett gyakorlati tájékoztatást is nyújtsanak a közönségnek a házikertekben termesztendő növényekről.

az időjárás szeszélyessége következtében az „őszi virágbemutató„ kiválóan sikerült. a hűvös, borús idő miatt ugyanis elhúzódtott a nyáreleji virágzás: a mályva, a viola, a nemesített buza- virág, a szagoslednek és a többi, más években szeptemberre már elhervadt nyáreleji virág szirmai most is üdék, színesek. a nyárvégi-koraőszi virágok: a verbéna, a különféle őszirózsák, dáliaik viszont a verőfényes őszi időben „naptári pontossággal„ nyílnak. a kis bemutató kert több mint 200 fajta növényének nagy része így most egyszerre virágzik. a rendellenes időjárás ritka „természeti tüneményt„ produkált: egymás mellett látható a máskor juniustól októberig egymást váltó virágok egész sorsa.

/mti/

-.-

- 1 -